

ZA DOSEGO ZMAGE
KUPUJTE VOJNE
BONDE

GLASILO K. S. K. JEDNOTA

DELO OFFICIAL ORGAN IZOBRAZA
OF THE GRAND CARNIOLIAN SLOVENIAN CATHOLIC UNION

Kranjsko - Slovenska
Katoliška Jednota
je prva in najstarejša
slovenska bratska pod-
pornica organizacija
v Ameriki

Posluje že 51. leto

DARUJTE KAJ

za
Jugoslovanski pomožni
odbor v Ameriki!

Entered as Second Class Matter December 12th 1923, at the Post Office at Cleveland, Ohio. Under the Act of August 12th 1912. Accepted for Mailing at Special Rate of Postage Provided for in Section 1103, Act of October 3rd 1917. Authorized on May 22nd 1918

NO. 2 — ŠTEV. 2

CLEVELAND, O., 10. JANUARJA (JANUARY), 1945

VOLUME XXX — LETO XXX

Rooseveltova poslanica

Washington, D. C. 7. jan.—Predsednik Roosevelt je izročil večeraj 79. kongresu svojo obširno poslanico, vsebujočo 8.000 besed, tako je govoril danes isto tudi po radio po vsem radio omrežju in preko morja. Predsednik je v tej okrožnici apeliral na narod in kongres za totalni vojni napor, ker smo prav zdaj dosegli najbolj kritično točko vojne.

"To leto 1945 je lahko leto največjih uspehov v zgodovini," je govoril predsednik. "V tem letu lahko doprinesemo konec nacistično-fašističnega terorskega režima v Evropi. V tem letu lahko začnemo s končnim naporom za poraz japonskega imperija."

"Predvsem pa leto 1945 lahko vidi dobršen začetek svetovne mirovne organizacije. Ta organizacija mora izpolniti obljube, za katere se možje borijo in umirajo v tej vojni."

"Mi Amerikanci pišemo ob enem z našimi zavezniki zdaj zgodovino in upam, da bo to boljša zgodovina, kot je bila do zdaj. Upajmo, da bo vredna nemejenih prilik, ki nam jih je dal Bog."

Rooseveltova priporočila kongresu in svrhu akcije vključujejo:

Takojšnja mobilizacija moških in žensk za dela v vojnih industrijah.

Splošno vojaško vezbanje po zaključitvi sedanje vojne.

Sprejetje programa, da se zagotovi uposilitve 60.000.000 delavcem v privatnih industrijah v povojni dobi. Vlada bo skrbelo za povečanje kupne sile in zunanje trgovine.

Gradnja javnih projektov, med temi letališč in cest.

Izvajanje stanovanjskega programa, rehabilitacija mest in farm.

Raztegnitev sistema socialne zaščite z vključitvijo zdravstvenega in vzgojnega programa.

Program za vzdrževanje narodnih dohodkov na visoki stopnji in zmanjševanje narodnega dolga.

Vnovačenje bolnišnic za dela v vojaških bolnišnicah. Te potrebujejo najmanj 20.000 bolnišničark.

Modifikacija davčnega sistema po zaključitvi vojne v Evropi.

Predsednik je iznova zatrnil cilj Zed. držav v tej vojni, namreč: proti iskanju politične moči in, v kolikor je to človeško mogoče — izvedbo principov Atlantskega čarterja.

"Nikoli ne smemo pozabiti," je rekel predsednik, "da moramo imeti prijatelje, ki bodo delali z nami v miru, kot so delali z nami v vojni."

NEMŠKI MASAKER BLIZU BELGRADA; 3.500 UBITIH

London, 2. jan. — Svobodni jugoslovanski radio je snoči poročal, da se je v Bezanji blizu Belgrada odkopalo 70 malih in dva velika grobova, v katerih je bilo najdenih 3.500 trupel jugoslovanskih patrijotov, katere so Nemci postrelili med marcem l. 1943 in aprilom leta 1944.

Radijska oddaja poroča, da so nemški vojaki javno prodajali obleko ustreljenih žrtev.

Vesti iz slovenskih nasebin

Vandling, Pa.—Dne 16. dec. je tukaj po kratki bolezni umrla Marjeta Pancar, roj. Puntar, v starosti 65 let. Doma je bila iz Slivnice pri Rakeku, Notranjsko. Zapušča mater v visoki starosti 94 let, štiri sinove — dva tukaj, enega v Clevelandu in enega v vojni v Italiji, tri hčere — dve doma in eno, poročeno Marjeto Poško, v New Jerseyju. Zapušča tudi dva brata, enega tukaj, drugega v Clevelandu in več oziroma sorodnikov. Prošlega februarja je umrl njen mož, oče družine.

Chicago. — Tu je umrl Joe Potokar, ki je zadnje čase stanoval na severozapadni strani mesta.

Ely, Minn. — Tukaj je umrl Frank Urban, star 77 let in doma iz Lašč. Zapušča ženo, dva sinova (eden je na zapadu), dve poročeni hčeri in več vnukov.

Presto, Pa.—Dne 1. dec. so šli nad srnjake v James City Anton, Charles in Tony Petrovič, Alex Makitka in Art Goodman ter domov pripeljali štiri rogače. — Teško operacijo na slepem črevesju je prestal Frank Skvarča, ki je že iz bolnišnice.

Little Falls, N. Y.—Dne 9. dec. je tukaj umrla Elizabeth Penich, stara 67 let in rojena pri Krškem na Dolenjskem. V Ameriki je bila 39 let. Zapušča svakinjo v Forest Cityju, Pa., in štiri nečake.

Warren, O. — Po daljši bolezni je tukaj umrl John Kocjan, star 53 let, doma iz Skočjana na Dolenjskem. Zapušča ženo, v Montani brata, eno sestro v Garyju, Ind., drugo v Pennsylvaniji in dve v starem kraju, če sta še živi.

Chicago. — Dne 21. dec. je umrla Frances Keržičnik, stara 76 let in doma od Krške vasi na Dolenjskem. V Ameriki je žive-la 44 let. Zapušča štiri sinove in hčer.

Manganese, Minn. — Dne 12. dec. je umrl Jakob Ravnikar, star 58 let in doma z Gorenjskega. Meseca julija l. s. so mu odrezali levo nogo pod kolonom, prošlega novembra pa je izgubil drugo nogo. Zapušča bolno ženo, tri hčere, pet sinov, od katerih jih je pet v armadi.

Ely, Minn.—V bolnišnici je umrl George Molek, star 83 let, doma iz vas Drnje ob Dravi, Slavonija, odkoder je prišel v Ely pred 40 leti. Sorodnikov tukaj ne zapušča.

La Salle, Ill.—Tukaj je umrl Frank Sovnik, star 78 let. Rojen je bil blizu Cerkelj na Dolenjskem, odkoder je prišel v La Salle leta 1898. Zapušča hčer, omoženo Sever, in tri sinove — Franka, Joeva in Johna, ki je mestni policaj. Žena mu je umrla pred dvema letoma.

FELDMARŠAL VON KLUGE SE JE BAJE USTRELLIL

London. — Nemško vrhovno poveljstvo je poročalo, da se je feldmaršal Guenther von Kluge ustrelil. Von Kluge je prevzel poletni vrhovno poveljstvo nad nemško armado v Franciji od Rundstedta. Pozneje je bil pa von Rundstedt zopet postavljen nazaj in von Kluge odstavljen.

Listnica upravnštva

Novi imenik krajevnih društev
Kakor vsako leto, tako bomo tudi letos skušali koncem januarja objaviti novi imenik uradnikov naših krajevnih društev. Ker nam pa okrog 50 društev dosedaj še ni do poslalo novega imenika, za leto 1945, prosimo s tem vsa ista društva, naj to v kratkem izvršijo, najkasneje do 31. januarja. Tudi če ni nobene spremembe uradnikov pri društvu, oziroma da je bil ves odbor ponovno izvoljen, moramo to vedeti; v nasprotnem slučaju bomo pustili vsa stara imena tudi v novem imeniku.

Novi Jednotni stenski koledarji

Iz glavnega urada smo prejeli nekaj novih Jednotinih malih stenskih koledarjev. Članice na potnih listih, ki morajo biti niste dobili tega koledarja od svojega društva, pišite nam in priložite za poštno znamko za 5 centov pa Vam ga bomo doposlali. Novi koledarji so jako lični ter priročni. Imajo označene vse dneve z imeni svetnikov, vse praznike in vse poste.

PO NEMSKEM NAČINU

Stavelot, Belgija. 1. jan. (Zakopjeno) — Armadni častniki poročajo, da so nacistične elitne SS čete brez vsakega vzroka ali izzivanja poklale v tem malem belgijskem mestu najmanj 100 civilistov. Masaker je bil izvršen tekom prvih dni po nedavnem nemškem vdoru v belgijsko ozemlje.

Nacistični vojaki so delali po naročilu svojih častnikov in delali niso nobene razlike med moškimi, ženskami in otroci. Žrtve so bile pretepane do smrti, ustreljene ali pa so zgorele, ko so nacistični fanatiki zažgali njih domove.

"Pozitivno so nam znani slučajji 63 belgijskih civilistov v Stavelotu, ki so bili hladnokrvno ubiti," je izjavil stotnik Melvin H. Handville, ki je preiskal nemška grozodejstva v tem kraju. "Imamo pa potrjena poročila o sličnih umorih v drugih sektorjih."

Poleg masakra civilistov so Nemci maskirali po vdoru v Belgijo najmanj 150 ameriških vojakov, ki so padli v njihove roke kot ujetniki.

Grozodejstva nad civilisti v Stavelotu so temeljito dokumentirana in dognana od armadnih častnikov, ki so osebno govorili z ljudmi, ki so ostali živi, in pa na podlagi izjav, katere so podali ujeti Nemci, ki so priznali vlogo, ki so jo sami igrali pri masakru.

Najbolj grozen je bil slučaj 20 do 25 belgijskih moških, žensk in otrok, katere so inženirji prve Hitlerjeve oklopne divizije zaprli v neko leseno barako, potem pa so barako zažgali, da bi zakrili svoj zločin. Trupla so bila tako sežgana, da jih je bilo mogoče identificirati samo 10 do 12.

Rekordna božična kolekta
Magr. B. J. Ponikvar nam je povedal, da je znašala pri sv. Vi-du letošnja božična kolekta \$6.063,31, kar je rekord vseh dosedanjih kolekt.

57. član KSKJ padel za domovino

Pfc. Henry Hochevar

Ambridge, Pa. — Naše društvo Jezus Dobri Pastir št. 183 je izgubilo prvega člana-vojaka in sicer Pfc. Henry Hochevarja, ki je dal svoje življenje za domovino dne 4. decembra 1944 nekje na francoski fronti. O tem je bila njegova mati Karolina Hochevar dne 18. decembra m. l. od vojnega urada brzojavno obveščena. Sprva je bil pokojnik naznanjen kot pogrešan.

Mladi, komaj 19 letni Henry je še 27. novembra pisal domov, da naj ne bo mati v skrbi za njega, da je "all right" in da je istočasno prejel z drugimi tovariši sv. obhajilo.

Naš prerano umrl junak je dovršil tukajšnje elementarno šolo sv. Stanislava, zatem pa še višjo Ambridge šolo. K vojakom je odšel 14. sept. 1943, čez morje bil pa poslan koncem lanskega oktobra.

Poleg že omenjene matere zapušča enega brata in tri sestre: Joseph Hochevar, Mrs. John Smallis in Heleno v Ambridge, ter Mrs. John Chereca v Brentwood (Pbgh), Pa. Dne 8. januarja je bila zanj v tukajšnji cerkvi sv. Stanislava darovana vojaška sv. maša za dušnika.

Bodi mu ohranjen blag spomin. Iskreno sožalje prizade-tim.

Agnes Smrzlick, taj.

Predlog, da se pokliče v armado stavarke

Washington. — Poslanec Colmer, demokrat iz Mississippi je vložil predlog, po katerem naj bi bili klicani v armado vsi oni, ki zastavkajo v vojni industriji. Armada in mornarica naj bi imeli polno moč porabiti take ljudi za vojni napor.

Glasom tega predloga naj bi dobili taki rekrutje posebne uniforme in plačo kot jo prejema-jo vojaki. Predlog je pri posebnem odseku v svrhu nadaljnje študije.

Kratke vojne vesti

Kanadci preklali nacistične čete

Rim. — Kanadski tanki in pehota so z nenadnim in nepričakovanim napadom preklali nacistične čete ob vzhodni obali ter jih nato pogнали proti južni obali neke velike lagune, 31 milj južno od reke Pada. Kanadske in angleške čete so tudi izvojevale znatno zmago nad nacisti v bližini kraja Alfonsine, 6 milj južnozapadno od kraja San Alberta.

Bombniki nad Luzonom

Dne 4. in 5. januarja so nadaljevali težki ameriški bombniki z napadanjem in bombardiranjem Luzona, glavnega otoka filipinske skupine.

Japonska poročila naznanjajo, da so se Amerikanci že mor-da izkrcali na Luzonu. Domey agencija pa poroča, da so bile opažene v okolici Lingayen zaliva tri skupine ameriških transportov, kakor tudi več ladij, ki nosijo letala.

Ameriške čete, ki so sedaj trdno zasidrane na Marinduque otoku, so oddaljene samo še dvajset milj od Luzona, to je otoka, ki tvori ključ do vsega Filipinskega otočja.

Ameriški superbombniki so bombardirali Kiušo, velik japonski otok. Drugi ameriški bombniki pa so zopet bombardirali japonsko glavno mesto Tokio kakor tudi mesto Nanking na Kitajskem, kjer je sedež kitajske "vlade," katera je navadna lutka Japoncev.

Srditi boji ameriških čet

Ameriške čete, ki so pod poveljstvom angleškega maršala Montgomeryja, so zavzele v soboto kraj Fraiture v Belgiji. Ta kraj je oddaljen manj kot poldrugo miljo od važne nemške življenjske žile, po kateri zalaga Nemčija svoje vojaštvo v omenjenem kraju. — Poznejša poročila pa naznanjajo, da so ameriški vojaki že prerajali Nemcem to dobavljalo žilo.

V Bastogne okraju je ameriška tretja armada pod poveljstvom slavnega generala Pattona razbila s topniškim ognjem nemški protinapad. Tretja armada je pridrla v bližini kraja Bastogne dve milji globlje v severni Luksemburg.

Zavezniški glavni stan naznanja, da so izgubili Nemci izza 16. decembra, ko so pričeli svojo ofenzivo, najmanj 100.000 mož, vstevši mrtve, ranjene in uje-te.

Smrt angleškega admirala

London. — Sir A. E. Evans, vice-admiral in glavar pomorske tehnične misije v Ottawi, je pogrešan in sedaj proglašen za mrtvega. Svoje življenje je izgubil na transoceanskem poletu, ko letalo ni doseglo svojega cilja.

64 japonskih letal

Cunking, Kitajska. — Zavezniki so nad centralno in južno Kitajsko uničili v soboto 64 japonskih letal.

Nacisti sovražijo Roosevelta

London. — Z ozirom na poslanico predsednika Roosevelta na kongres pravi nemški radio, da je iz govora predsednika Roosevelta razvidna ena stvar: on in ostali zavezniki da so trdno odločeni, da zlijemo Nemčiji in s tem vred ostali Evropi

Pojasnilo glede jugoslovanske relifne ladje

Zadnje mesece so naši rojaki po raznih nasebinah marljivo zbirali ter pripravljali obnošeno obleko ter druge stvari za odpošiljatev našemu bednemu ljudstvu v Jugoslavijo. Pošiljatev iz New Yorka bi morala iti z neko jugoslovansko ladjo še meseca novembra 1944, toda iste še danes ni! Vzrok za držka je pred kratkim pojasnil izvršni tajnik Jugoslovanskega relifnega odbora Rev. Strahinja Maletič kakor sledi:

"V pogledu ladje smo dobili po vsestranskem prizadevanju šele 21. oktobra 1944 od predsednika jugoslovanske vlade dr. Ivana Šubašića potom jugoslovanskega poslanstva v Washingtonu uradno in strogo zaupno poročilo, da pride jugoslovanska ladja v new-yorško luko sredi meseca novembra, da prepelje ves relifni material iz Zed. držav in Kanade v Jugoslavijo. Mi smo tedaj s kratkimi noticami obvestili vso našo tukajšnjo javnost. Ne dolgo za tem pa smo zvedeli, da angleške oblasti za to ladjo niso izdale potrebnega "releasa."

Od tedaj pa do danes se predstavniki Vojnega relifnega odbora kar najbolj trudijo, prizadevajo in pritiskajo, da se vprašanje prevoza za pomoč v Jugoslaviji dovoljno reši.

"V tem pogledu smo dosegli izredne in jako koristne rezultate, ampak na žalost o njih še ne smemo pisati v javnosti. Glede ladje same naš narod ne sme izgubiti izpred oči dejstva, da ta odbor radi vojnih razmer in posebnih odredb ne sme obveščati javnosti, kaj vse se dela v vprašanju relifa za Jugoslavijo. Vsi tisti, ki delajo z nami in žrtvujejo v denarju in materijalu, morajo imeti absolutno zaupanje v ta odbor ter morajo vsako eventualno sumničenje v poštenost našega dela absolutno odbiti."

Spominjajte se na še, tako nesrečne stare domovine in darujte kaj v sklad JPO, slovenska sekcija!

hrbtenico.

Dalje pravi nemški radio, da vse ugotovitve predsednika glede Poljske in Grčije niso nič drugega kot prazne in brezpomembne fraze in da bodo razočarani vsi oni, ki so polagali kaj upanja v Atlantski čarter.

Srditi boji v Budimpešti

London. — V soboto je rdeča armada odbila gigantske nemške protinapade severozapadno od Budimpešte, kjer se vrše krvavi boji na nož. Sovjetski komunikne naznanja, da so Rusi razstrelili oziroma zavzeli nadaljnjih 173 mestnih blokov.

Nemci in Madžari si na vse kriplje prizadevajo, da bi osvobodili Budimpešto železnega ruskega obroča, toda vsa njihova prizadevanja so zaman.

Sovjetski letalci so uničili 11 nemških tankov in šest oklopnih vagonov. V petek so izgubili Nemci 60 tankov, tako da je naraslo število izgubljenih tankov že 240, odkar so Nemci pričeli s svojimi izpadi iz Budimpešte.

Grozodejstva Nemcev

Posebna ruska komisija, ki preiskuje vojne zločine, je sporočila, da so Nemci v treh koncentracijskih taboriščih pri Lvovu pomorili 700.000 ljudi, med njimi tudi mnogo Amerikancev in Angležev.

Rusko poročilo ne navaja imen, pravi pa, da so bili med ubitimi civilni ljudje in vojni ujetniki.

Kot pravi to poročilo, so morali umetniki in godbeniki s svojimi jeziki očistiti stopnice sedem nastropne hiše, nato pa so morali z ustnicami pobirati odpadke.

V Janov taborišču je poveljnik vrgel dva po štiri leta stara otroka v zrak in jih je v zraku vstrelil, da je s tem zabaval svojo devet let staro hčer.

Poročilo odbora tudi ugotavlja, da je bilo v taboriščih Janov, Sitalid in Lizenica "človeško ledišče," v katerem so zvezane ljudi postavili v sod, ga napolnili z vodo, ki je v hudem mrazu zmrznila, straža pa je ves čas stala poleg, da so ljudje zmrznili v vodi.

Pri teh zločinih je bil gestapov načelnik Henrich Himmler osebno vdeležen, ker je taborišča pogosto obiskal in jih natančno nadziral.

Nemci so iz drugih koncentracijskih taborišč v taborišča okoli Lvova pošiljali ljudi in jih mučili.

Poročilo pravi, da so bili med žrtvami Ukrajinci, Poljaki, Jugoslovani, Amerikanci, Angleži, Holandci, Italijani in državljani drugih držav.

Komisija pravi, da so vsa ta zločinstva potrdil ruski državljani in francoski ujetniki, ki jih je osvobodila rdeča armada.

Otroke so iz taborišč dajali Hitlerjevi mladini, da se je vežbala v streljanju.

V avgustu 1941 je v taboriščih za grizo umrlo 3000 ujetnikov, za legarjem pa 5000.

Samo en dan je bilo na morišču v nekem gozdu vstreljenih 200.000 ljudi.

Na posebno povelje Heinricha Himmlerja in generala Katzmanna je bilo več tisoč trupel pozneje izkopanih, nato so jih sežgali, pepel presejali in so dobili 120 funtov zlata od ur in zob itd.

KRALJ PETER JE PRIVOLIL V VLADO REGENTOV

London, 3. jan.—Daily Mirror danes poroča, da je jugoslovanski kralj Peter privolil, da se v Jugoslaviji vzpostavi vlada regentov za toliko časa, da se izvrši plebiscit naroda, ki bo določil, če ostane še nadalje monarhija, ali pa bo republika.

Peter je imel najprej dolgo posvetovanje s premierjem Churchillom in zunanjim ministrom Edenom, nakar je privolil v regentstvo.

PREBIVALSTVO ZDR. DRŽAV

Urad za ljudsko štetje v Washingtonu je naznanil, da je znašalo prebivalstvo Združenih držav 1. julija, vključno vojake in vojakine onstran morja, 138.100.874 in pomeni narastek od 1940 6.400.000.

DRUŠTVENA NAZIVANJA

DRUŠTVO VITEZI SV. JURJA ŠT. 3, JOLIET, ILL.

Vabilo na važno sejo
Na zadnji letni seji dne 10. decembra sem pričakoval večje udeležbe kakor je bila; še toliko članstva ni prišlo, da bi si izvolili odbor za l. 1945. Kaj takega pri našem društvu še ne pomnim! Jaz ne vem temu vzroka. Ali je to res sama zanikrnost članstva? Ali res ne cenite toliko svojih odbornikov da bi se samo enkrat v letu udeležili seje, kjer imate priliko izvoliti si odbor po Vaši volji? Sedanjí odbor prav rad in z veseljem odstopi, pa si izberite drugega, ki bo morda Vam všeč!

Zato je bilo sklenjeno dne 10. decembra, da bomo imeli volitev odbora na prihodnji seji dne 14. januarja in zaenoto tudi zaprisežen odbor za leto 1945. Za umeščevalca je bil imenovan naš spoštovani Jednotin glavni tajnik brat Jos. Zalar. Torej pridite si vsaj izvolit odbor za tekoče leto. Eno uro prostega časa boste ja našeto za društvo žrtvovali, torej ne bodite v tem oziru tako brezbrizni! Ne izgovarjajte se— Naj gre kdo drugi—, saj veste, da imamo pri društvu vsi enake pravice, pa tudi vsi enake dolžnosti. Zato Vas še enkrat vabim, pridite na sejo 14. jan., kajti po isti bomo imeli malo okrepčila.

Dasiravno že malo kasno, želim Vam vsem, kakor tudi vsemu Jednotinemu članstvu srečno in zdravo Novo leto.

S pozdravom,
John Musich, tajnik,
315 Marble St.

DRUŠTVO SV. DRUŽINE ŠT. 5, LA SALLE, ILL.

Na naši zadnji glavni letni seji je bil izvoljen sledeči odbor za tekoče leto 1945:
Predsednik Andrej Urbanc, podpredsednik Frank Terselic, tajnik in blagajnik Frank Kobilsek, zapisnikar Louis Hrovat, zdravnika Dr. J. W. Geiger in Dr. Leon Urbanowski, nadzornika Joseph Baznik in Frank Terselic, duhovni vodja Rev. Stephen Kassicov. Prihodnja seja se vrši dne 4. februarja ob eni uri popoldne v navadnih prostorih. Vsi ste vabljeni, da bi nas bilo lepo število na seji!

Zopet smo vsled smrti izgubili enega našega člana. Dne 22. decembra 1944 je preminul v bolnišnici naš sobrat Frank Savnik Sr., v starosti 78 let. Bolehal je že od meseca maja. Rojen je bil v Jugoslaviji 27. jan. 1866. Prišel je v Ameriko leta 1898. Več let je delal v premogokopu poznje pa v Illinois Zinc tovarni, toda od leta 1929 ni več delal.

Tukaj zapuščam štiri otroke: Frank Jr., Joseph, Mrs. Mary Sever in John, potem šest vnukov in tri pravnuke. Zena mu je umrla 5. oktobra 1942. Pogreb se je vršil 26 decembra pri maši ob 10 uri v cerkvi sv. Roka. Rev. Stephen Kassicov je daroval sv. mašo.

Bodi mu ohranjen blag spomin, prizadetim pa naše sozoblje.

Frank Kobilsek, tajnik,
Garfield Ave.

DRUŠTVO SV. CIRILA IN METODA, ŠT. 8, JOLIET, ILL.

Naša glavna letna seja dne 17. decembra je bila še precej dobro obiskana bodisi od strani odbornikov in članov; saj odbor je bil ves navzoč, kar se ni tako vršilo v preteklem letu, včasih jih ni bila niti polovica, kar ni hvale vredno.

Na tej seji je bil ves stari odbor soglasno še za leto 1945 izvoljen, tako se je tudi rešilo vse točke dnevnega reda.

Naša prihodnja seja se vrši dne 21. januarja, po isti bomo imeli malo okrepčila, da se bo

večjega slovenskega društva v Minnesoti sem še kar ponosen no to nalogo, zato bom skušal poročati vsaj enkrat na mesec, se oglašiti in članstvu poročati rezultate vršečih se sej ter tako sem pa tam vse, vsega po malo.

Predno bom pa nadaljeval z mojim dopisom želim v imenu našega društva vsemu članstvu naše dične Jednote prav veselo blagoslova polno in srečno Novo leto 1945, kakor tudi osebo gl. urada ter obilo uspeha Jednoti: sploh vsem našim sobratom in sosestram, ki se danes borijo za svobodo naše velike Unije, pa skorajšen povratek k svojim dragim k domačemu ognjišču. Vsem tistim, ki pa so že darovali svoja mlada življenja za domovino, je pa moja skromna želja, ker dali ste vse za nas, počivajte v miru božjem in večna vam slava; preostalih pa, posebno pa materam pokojnih vojakov pa svet nima da bi poplačal teh žrtev, zato matere: Bog naj bo Vaš tolažnik in le Bog Vas bo nagradil za Vašo žrtev, ki ste jo neposredno darovali domovini.

Tedaj pa k nalogi. Na zadnji letni seji dne 10. dec. je bil ves stari odbor zopet soglasno izvoljen še za to leto. Kaj je bilo vzrok da je zahteval neki član nekoliko izpremembe, mi ni znano.

Predlagal je namreč za društvenega zdravnika Dr. Narkervisa, ki ni naše narodnosti. Predlog ni dobil podpore in je tudi globoko propadel. Too bad, brother, sorry!

Na tej seji je bilo tudi predlagano ter tudi z večino odobreno, da se v januarju priredi društvena zabava, katere čisti dobiček je namenjen v posebni vojni sklad. Tega sklada od sedaj še društvo in imelo, a v nekem oziru pa je prav potreben, tega se ne bi smel niti en član bati, še manj pa sramovati.

Že na seji se je čutilo, da bo predlog ozir. sklep istega naletel v več krajih na odpor.

In tak odpor, seve je v nekaterih slučajih na mestu a ravno v tem primeru pa ni in sploh ne bi smel biti!

Namen tega predloga je, da kadar vojna mine in se naši sobratje-vojaki povrnejo domov, da jim društvo priredi vsaj skromen sprejem s primerno zabavo kar ne bi smel niti en član zanikati. Ali vojak, tvoj sobrat ne zasluži, ko se vrne domov, malo zabave katero mu boš Ti priridel!

Društvo bo torej priridelo sprejem naših sobratov-vojakov, zato je bilo tudi določeno in po pravilih bi moral vsak član kupiti vstopnico, pa naj se udeleži društvene zabave ali ne. Ista se bo namreč vršila dne 28. januarja.

Pa kaj je tega treba, posebni vojni sklad? Da prav nič ga ni potreba, tudi vojne ne, take ki je sedaj v teku. Ali je potreba da smo ravno danes nastopili čas, ko bodo naše gospodinjice morale točno računati na svojo kuhinjsko umetnost? Tudi tega ni potreba a vendar je.

V kljub temu bomo pa še vedno imeli razkošno obloženo mizo z vsemi dobrotami, naravnost bankete bomo imeli oz. imamo v primeri z našimi sobratji vojaki, kateri danes nekateri—veliko jih je—še tretje oz. četrto leto pode fašiste in nacije proti domu — Berlinu. Mislim, da tem fantom ni pot postilana z rožicami. Ali ne moreš torej, sobrat, svojemu sobratu darovati skromen izreden asessment 50 centov?

Ja, pa imam v družini 4, 5, 6 ali še več članov, to je preveč za eno družino! Da, res je, vendar pa moramo računati na to, da en član je samo eden in nikakor eden ne šteje za dva ali enega in pol. Saj ni bilo še slišati, da sta bila v družini 2 člana bolna in na bolniški podpori, a bolniško podporo bi pa

Od danes naprej, namreč, mi je poverjena naloga, od našega društva št. 59, kot naloga društva, poročevalca. Kot naj-

večjega slovenskega društva v Minnesoti sem še kar ponosen no to nalogo, zato bom skušal poročati vsaj enkrat na mesec, se oglašiti in članstvu poročati rezultate vršečih se sej ter tako sem pa tam vse, vsega po malo.

Predno bom pa nadaljeval z mojim dopisom želim v imenu našega društva vsemu članstvu naše dične Jednote prav veselo blagoslova polno in srečno Novo leto 1945, kakor tudi osebo gl. urada ter obilo uspeha Jednoti: sploh vsem našim sobratom in sosestram, ki se danes borijo za svobodo naše velike Unije, pa skorajšen povratek k svojim dragim k domačemu ognjišču. Vsem tistim, ki pa so že darovali svoja mlada življenja za domovino, je pa moja skromna želja, ker dali ste vse za nas, počivajte v miru božjem in večna vam slava; preostalih pa, posebno pa materam pokojnih vojakov pa svet nima da bi poplačal teh žrtev, zato matere: Bog naj bo Vaš tolažnik in le Bog Vas bo nagradil za Vašo žrtev, ki ste jo neposredno darovali domovini.

Prejel samo eden.
To bi bilo krivično. Zato ne bodimo skromni v tem oziru. Sklenjeno je, da društvo priredi skromen, večer a primerno zabavo, za sprejem našim velikim bojevnikom ko se vrnejo in le na ta način bomo bratsko se izkazali njim da smo z njimi sočustvovali. Lepo je sedeti pri topli peči, ali kaj mislite sedaj, kje so naši sobratje? Prav malo morda! In vendar v njih rokah je Tvoja in moja bodočnost.

Bodočnost ljube svobode. Se sklicujemo na svobodo, ali pa mi vemo kaj je svoboda?

Mi ne znamo o tej svobodi prav nič. Še malo ne! Edini, ki nam bi mogel to obrazložiti, bi bil tisti, ki danes mlo ječi pod peto brezsrčnega nacija in fašista. Edino on bi mogel to nam dopovedati. Zato pa prijatelj, ne odrekaj se, še podvoji potroji dar in ne misli da je ta dar kaka miloščina, oh, Bog varuj! Naši vojaki so pa spet preveč ponosni in ne bodo gledali na kako miloščino, to bo le zgolj nedolžen bratski sprejem in nič drugega.

K temu bom za šalo pripomnil nekaj, kar boste morda odobrvali morda pa tudi ne? Torej za šalo, pa tudi kako in kakšne navade imajo nekateri narodi kako se srečujejo in sprejemajo.

Ko sem bil svoj čas tam doli v Macedoniji skoro med samimi muslimani, sem videl tole:

Njih navade in običaji so dokaj različni od naših glede kako se srečata dva prijatelja, ki se že nista videla več časa.

Ne glede na okoliščine, dva prijatelja planeta v strasten objem in močan cmok v prazno preko ramen in šele potem se začne živahen pogovor: Kje si bil, kaj si delal, kako si se počutil, kar te nisem videl že toliko časa, itd.?

Se precej lepa nabada. Pri Srbih in Hrvatih je v tem oziru malo drugače, ker ima sprejem ali srečanje dveh še nekaj drugega kar ne znam zapisati. Pri Slovencih pa, recite kar hočete, smo pa še bolj krepki: "Lej, ga hud... kod si pa hodil, ali si še živ?"

Dne 28. jan. zv. 1945 se bo vršila naša društvena zabava, zato se vsi udeležite te zabave in vedite, da je to le predpriprava za sprejem naših velikih bojevnikov kadar se vrnejo, a ne na način katerega sem omenil zgoraj, pač že v naprej jim kličimo:

"Pozdravljeni branitelji krasne zastave, katere vrag ne more premagati in je ne sme! Dobrodošli nam sobratje! Zaslužili ste nagrado, katere pa mi in ves narod ne zmore! Tudi Vam večna slava!"

Še nekaj: Naše društvo šteje v odraslem oddelku 515 članov in od teh služi strica Sama 91. Že precej lepa četa!

Hkoncu pa iskren novoletni pozdrav vsemu članstvu društva in nasvidenje dne 28. jan. na naši veselici!

John R. Strah,
poročevalec.

DRUŠTVO SV. LOVRENCA ŠT. 63, CLEVELAND, O.

Uljudno vabim članstvo našega društva, da pridete številno na prihodnjo sejo vršečo se v nedeljo, 14. jan. v navadnih prostorih. Na tej seji boste slišali poročilo o finančnem stanju ali o napredku našega društva, zaeno boste pa dobili tudi izpisane vplačilne knjižice za to leto. Vsakdo naj vza-me svojo vplačilno knjižico na dom, da mi ne bo treba istih zopet prenašati več mesecev sem in tja. Kdor pa ne pride na sejo, naj svojemu sosedu naroči, da naj knjižico vzame in mu jo odda na domu.

Iskrene sobratske in novoletne pozdrave vsem skupaj!
Anton Kordan, tajnik.

Ali imate že svojega otroka zavarovanega pri naši Jednoti?

DRUŠTVO SV. ROKA ŠT. 113, DENVER, COLO.

Na naši zadnji letni seji je bil izvoljen zapisnikarja in enega nadzornika ponovno izvoljen ves stari odbor in sicer: Predsednik Joseph Erjavec, podpredsednik John Arko, tajnik George Pavlakovich, blagajnik Josip Perme, zapisnikar John Schutte, nadzorniki: Anton Jersin, Mike Popovich in John Jelenich, ki je zaeno maršal.

Dalje bi prosil vse naše člane in članice, da bi se v letu 1945 bolj številno udeleževali društvenih sej, saj se iste vršijo samo enkrat na mesec in trajajo samo eno uro. Kako lepo bi bilo, da bi prišli skupaj in bi kaj dobrega ukrenili za društvo, saj je vendar društvo skupina vseh, ne pa samo odbora.

K sreči imamo večino takih članov, ki redno plačujejo svoje ases., toda je pa nekaj tudi takih, ki to svojo dolžnost zanemarijajo; menda mislijo: Saj bo prišel tajnik na dom kolektat! Vsi veste, da smo v vojnem času; delati je treba tudi čez uro, torej ni časa, da bi tajnik hodil od hiše do hiše za asessmentom. Izvolite se torej držati reda in plačujte svoje prispevke najkasneje do 25. v mesecu.

Zaeno apeliram na Vas vse, da bi letos bolj agitirali za novo članstvo obeh oddelkov, posebno še za pridobivanje mladine, kajti število našega mladinskega oddelka se vedno niža vsled prestopa med odrasle; treba nam je torej to vrzel domestiti. Če veste za kakega novega, naznanite to meni in jaz bom vse drugo za pristop uredil.

Kakor vsa druga društva, tako imamo tudi mi lepo število 40) članov-vojakov, ki se borijo na raznih frontah širom sveta za demokracijo vseh narodov. Vsem tem in tudi drugim želimo, da bi se kmalu zdravi in zmagonosno vrnili domov med svoje drage. Bog daj!

Pozdrav vsemu Jednotinemu članstvu, želeč Vam v letu 1945 srečo, zdravje in božji blagoslov,
Geo. Pavlakovich, taj.

DRUŠTVO SV. ANE ŠT. 123, BRIDGEPORT, O.

S tem naznanjam našim članicam, da je bil na zadnji letni seji ponovno izvoljen ves stari odbor tudi za tekoče leto 1945. Zaeno vas prijazno vabim na prihodnjo sejo vršečo se dne 21. januarja, kjer bo prečitan letoletni račun.

Važno! Za tekoče leto januar je razpisana naklada 50c za društvene stroške, prosim torej oddaljene, da pristejete še teh 50c k rednemu asessmentu.

Mary Luko, tajnica.

DRUŠTVO MARIJE POMAGAJ ŠT. 174, WILLARD, WIS.

Čenjenim članicam naznanjam nekaj sklepov naše zadnje letne seje z dne 10. decembra kakor sledi:

1. Sklenjeno, da naj društvo priredi letos na Materinski dan v maju kako primerno igro, kasneje v juniju (če bo mogoče) pa tudi plesno veselico v korist dvorane.

2. Sklenjeno, da naj društvo kupi zopet en vojni bond za \$200.

3. Ker niso članice hotele voliti drugega odbora, je ostal tudi za tekoče leto ves stari odbor.

Mrs. Mary Klune je prestopila z otroci k našemu društvu, tako se je društvo pomnožilo kar za 4 člane(ce). Tega smo res veseli in kličemo vsem: Dobrodošli! Mr. in Mrs. Joseph Klune sta nedavno v bližnjem Greenwoodu, Wis., kupila gostilno in restavrant (Lunch Room and Tavern) došla sta z družino semkaj iz West Allisa, Wis. Želimo jima veliko uspeha v novi obrti. Mrs. Klune je hčerka naše sestre Mrs. Johane Horvat iz Willarda, Wis.

Dal dobrotljivi Bog, da bi že

Želim vsem srečno Novo leto. S pozdravom,
Mary Gosar, tajnica.

DRUŠTVO SV. MARTINA ŠT. 178, CHICAGO, ILL.

Leto in odbor društva
Vabilo na sejo
Za tekoče leto je bil izvoljen sledeči odbor našega društva: Predsednik Math Haydinjak, podpredsednik Stefan Kolenko, tajnik John Gyorkos, blagajnik Marko Vouri, zapisnikar Frank Puklavec, Louis Necermer in Stephen Zapic, zdravnika Dr. Jos. E. Ursich, 1901 W. Cermak Rr., in Dr. Frank T. Grill, 1858 W. Cermak Rd. Seje se vršijo vsako drugo nedeljo v mesecu ob 3. pop. v cerkveni dvorani, po starem.

Prihodnja seja našega društva se vrši torej dne 14. januarja, katere se izvolite udeležiti vsi člani in članice. Na tej seji bo zaprisežen odbor za l. 1945, tako boste tedaj tudi čuli 3 mesečno in letoletno poročilo društva. Torej na svidenje na prihodnji seji!

John Gyorkos, taj.

DRUŠTVO MARIJE VNEBOVZETE ŠT. 203, ELY, MINN.

Naše društvo je na seji dne 10. decembra m. l. izvolilo sledeče uradnice in uradnike za l. 1945: Predsednica Katherine Grahek, podpredsednica Katherine Slogar, tajnica Katherine Spreitzer, 428 E. Chapman St., blagajničarka Mary Gatchnik, zapisnikarica Mary Dejak, nadzornice: Mary Skratsky, Mary Stubler in Mary Delak, zdravnika Dr. J. P. Grahek in Dr. H. N. Sutherland, duhovni vodja Rev. Francis Mihelich, zastavonoša Mary Dejak in Mary Gatchnik Seje se vrše vsako drugo nedeljo v mesecu ob 7:30 zvečer.

Moja iskrena prošnja je do članov in članic, da mi gredo na roke, ali da vpoštevajo mojo ponižno prošnjo, ker nisem več tako zdrava, da bi od hiše do hiše prosila za plačevanje asessmenta. Plačujte vsi redno in točno vse asesmente do 20. ali najkasneje do 25. v mesecu, kajti v glavnem uradu ne prasha tajnike, če je že zadosti denarja v blagajni za mesečni ases.; tam hočejo imeti pravčasno asessment za vse članstvo. Če pride isti samo za en dan prepozno v glavni urad, potem smo za isti mesec dolžne čenarj imajo denar tam. Krivda, če zamude so nekateri malomarne članice, ki se ne brigajo za društvo. Vsa čast pa onim pridnim članom in članicam, ki so točni s plačevanjem; nekateri plačajo celo za 6 mesecev naprej! Posnemanja vredno! Zaostankarji delajo pa nepotrebne skrbi tajnici ko ob koncu meseca ni dovolj denarja za glavni urad na njih zavarovalnico. Hočeš ali nočeš, prositi moraš za poravnavo zaostalega ases. Včasih so tudi tpadzadavni koraki zastojni. Ni čuda, da se večina tajnikov baš vsled tega brani prevzeti zopetni urad. Jaz sem že komaj čakala v minulem decembru, da me bo rešila kaka boljša, mlada tajnica, toda niti ena se ni hotela na letni seji za to pri-glasiti. To mi je bilo zelo težko in hučo; najraje bi se bila zjokala in tako sprosil naslednico, kajti osem let tajništva zame je zadosti tega naporne-ga dela. Ali mislila sem, kako težko je bilo v mrzli zimi več-sih celo popoldne in pozno v noč prezebat, ko sem nabirala nove člane in članice; tedaj se mi je društvo smililo. Četudi nisem več zdrava, ostala sem še. Če me ljubi Bog še to leto pu-siti pri življenju, bom, kar bo v moji moči delala v korist društva in Jednote.

Srečno sem želela, da bi ob koncu leta društvo štelo ravno 300 članov in članic, toda žal, želja se mi ni spopolnila, kajti od tega štivila jih manjka še 5. Upam pa, da bo tekoče leto boljše!

Dal dobrotljivi Bog, da bi že

koraj dočkali oni srečni dan, ko bo zopet po svetu zavladal ljubi mir! To naj nam izprosi tudi naša ljuba društvena patrona in naša nebeška mati—Marija, ker ona je, četudi brez greha—imela tudi grenka pota na zemlji, ko je vedela, da je njen sveti sin, Bog in človek na tako grozen način trpel na križu in dal življenje za nas vse grešne stvari. Ona razume trpljenje in solze mater, ki trpimo, jokamo in molimo za našimi; ljubljenimi sinovi hčerami; posebno one trpine, ki so že nad dve leti v strašni vojni vihri. Ubogi trpini, ki so morali iti proti svoji volji v vojno; eni še skoraj otroci, ki niso še nič hudega skusili, kar iz šole so morali iti! O, nebeška mati Marija, varuj jih dušne in telesne nesreče. Naj jih Tvoja sveta roka štiti in čuva pred vsako nesrečo in nevarnostjo!

Da, težka so bila pota za vsako mater, posebno če je imela več otrok. Težko je bilo njeno delo pri vzgoji otrok. Takrat nas, slovenskih mater s številno družino ni nihče vpošteval, še rogali so se nam nekateri brez otrok ali taki, za katerih svobodo se sedaj naši sinovi in hčere borijo na vseh svetovnih frontah in žrtvujejo svoje mlado življenje za domovino. Takim ni nič mar vojna, ker niso vsled nje nič prizadeti, ker nima vojno otrok vsled lastne volje; To nas boli, ker nas niti vprašali niso če jih damo. Še danes ne vemo, za kaj se prav za prav borijo!

Sedanja vojna je hujša od pekla, ko ubija oče sina in po navednosti sin očeta, brat brata. Vse je zmešano! Voditelji narodov in krivi preroki se smejejo ubogemu ljudstvu ker se tepe za njih interese in nadoblast, tako bodo narodi uničili drug drugega. Eden drugemu ne zaupa. Res ves svet je zmešan! O, da bi že kmalu pravični Vladar neba in zemlje zvrnil s svojo roko vse one, ki se delajo za bogove, da bi bilo kmalu že konec tega strašnega klanja!

Ve, ljube mamice in dragi očetje, ki ste z menoj, vred vsled vojne prizadeti, katerim morda že po ovelim licu tudi večkrat solze tečejo, molite zanje ker ti so pravi mučenci in mučenicke; pri tem mislim tudi na bolniške strežnice Rdečega križa po raznih bojnih poljanah. Molite tudi vse one mlade žene, katerim je vojna začasno odvzela drage soproge in očete vaših otrok, molite zanje, da bi se varni kmalu vrnili domov. Dodeli nam o večni Bog tako zaželjeni sveti mir in krščansko ljubezen, saj smo vsi Tvoji otroci, za katere je Tvoj sin trpel in umrl. Sedanjí svet, ali zemlja je sama dolina solz in žalosti; usmili se nas, ker Tvoji smo! Usmili se nas v imenu svete in naše nebeške matere Marije, pošlji nam vero, upanje in ljubezen na to grešno zemljo, po kateri je začel naš in Tvoj sovražnik hoditi. Oče naš beški usmili se naših ljubljenih otrok, katerim si dal neumrjoče duše in za katerere je Tvoj sin—Kristus Kralj—umrl in jih s svojo sveto smrtno na lesu sv. križa odkupil, o pošlji tega Kralja miru, da On zavladal kakor v nebesih, tako na zemlji, ki je Tvoja last in človek—Tvoj otrok. Na naši zemlji so zavladali nad revnim narodom krivi kralji, antikristi, krivi preroki. Ti si močnejši od njih. Njih kraljestvo razpada, a Tvoje pa ne. Njih postava uči moritev sovraštvo in Tvoja pa—ljubezen in mir. O, dobri Bog, pošlji vsem narodom svojo pomoč in Tvoje usmiljenje bodi—naša zmagaj!

Te skromne vrstice sem napisala, da bi jih prebral in v sr-cu ohranili vsi oni, ki ste z menoj vred žalostni.

K sklepu želim, čeravno že malo pozno—vsemu Jednotinemu članstvu uspešno, blagoslovljeno in zdravo Novo leto.
Katherine Spreitzer, taj.

IZ URADA JPO-SS

Finančno poročilo za mesec december 1944

Bilanca 30. novembra 1944 \$55,054.69

Prejemki tekom decembra:

V. R. Laharnar, San Francisco, Cal.	\$300.00
Cyril Rebar, Renton, Pa.	36.00
Anton Hren, blagajnik podružnice št. 26 Indianapolis, Ind.	40.00
John Zitnik, River Rouge, Mich.	20.00
Joseph Krasovetz, blagajnik podružnice št. 16, Salida, Colo.	65.00
Ignacy Oražem, tajnik podružnice št. 11, Butte, Mont.	5.00
Po \$5.00 so darovali: Lovsen Brothers, Mr. in Mrs. John Golobich, Mr. in Mrs. Anton Kastelitz, Mr. in Mrs. Joe Kocevar in Mr. in Mrs. Frank Lovsin. Po \$4.00 so darovali: Mr. in Mrs. Ignacy Oražem in Mrs. Frances Eltz, vsi iz Butte, Montana	33.00
Mr. Andy Papesh, Dillon, Mont.	2.00
Dividenda od vloge pri Reliance Federal Savings and Loan Association, Chicago, Illinois	14.12
Dotečene obresti U. S. vojnih obveznic	260.50
Skupni prejemki v decembru 1944	\$ 775.62

Bilanca 31. decembra 1944 \$55,830.31

P. S.—Skupna dosedanja izplačila \$25,092.00.

Leo Jurjavec, blagajnik JPO-SS.

ZAPISNIK

Seje JPO-SS, vršec se dne 14. novembra 1944 v prostorih glavnega urada SNPJ, Chicago, Illinois

Predsednik Cainkar navzoče v primernih besedah pozdravi in otvori sejo točno ob deseti uri dopoldne.

Tajnik Zalar čita imena odbornikov. Navzoči so: Vincent Cainkar, Josephine Erjavec, Joseph Zalar, Leo Jurjavec, Janko N. Rogelj, John Ermenc, John Gornik in Frank J. Wedic. Odsotni sta: Frank Česen in Josephine Zakrajšek, zadnja vsled bolezni.

Predsednik naznanja, da je na dnevnem redu volitev zapisničarja.

Za zapisničarja je bil soglasno imenovan John Gornik.

Sledijo poročila odbora.

Predsednik Cainkar poroča, da je bila današnja seja sklicana na zahtevo nekaterih podpornih organizacij in podružnic JPO-SS. Iz dopisanih pism in brzojavk je razvidno, da so podružnice in gotove organizacije na svojih sejah osvojile sklepe, da naj se glavni odbor JPO-SS spet snide ter odloči gotovo vsoto, če ne vse, saj delno, v pomoč našim v stari domovini. Poroča, da bo sedaj dana prilika do pomoči, ker se sicer pričakuje, da v kratkem prijadra v new-yorsko luko jugoslovanska ladja z namenom, da se isto v najkrajšem času napolni z raznim blagom, kot zdravili, zdravniškimi instrumenti, hrano, obleko in drugimi stvarmi, ki so najbolj potrebne.

Poročilo predsednika se vzame na znanje.

Zatem poroča tajnik Zalar. Njegovo poročilo se glasi:

Pri minulih seji, vršeci se 19. oktobra, sem poročal, da sem vložil prošnjo pri zakladniškem departmentu (Treasury Department), Washington, D. C., da bi se dovolilo osebam, ki prispevajo v blagajno JPO-SS, da odračunajo take prispevke ali darila pri plačanju dohodninskega davka.

Dne 27. oktobra sem prejel odgovor, kjer se nam naznanja, da JPO-SS ni treba plačati dohodninskega davka ter da je dovoljeno osebam, ki v blagajno naše pomožne akcije prispevajo, take prispevke pri plačanju dohodninskega davka odračunati, kot v tem oziru zakon določuje. Kljub temu vsemu se pa zahteva, da se ob koncu leta od strani JPO-SS izpolni forma 990, ki mora biti poslana na pristojno mesto (Office of Collector of Internal Revenue), Chicago, Ill.

Čital sem v časopisih in tako mi je bilo tudi od več strani povedano, da se širijo govornice, da JPO-SS nima in da tudi ne bo dobil dovoljenja za pošiljanje blaga v Jugoslavijo.

Te vrste pisanje in govornice je brez vsake podlage in ne odgovarja resnici. Naša pomožna akcija je na pristojnem me-

stu v Washingtonu, D. C., registrirana in ima dovoljenje za zbiranje prispevkov in bo tudi dobila dovoljenje za odposiljanje blaga, kadar bo potrebno in kadar bomo za isto vprašali. Res je le, da zatakovo dovoljenje še nismo vprašali.

Vsak pameten človek lahko ve, da dokler imamo od vlade izdano dovoljenje za zbiranje prispevkov, nam bo vlada tudi dovolila poslati blago in druge potrebščine narodu v stari kraj, kadar bomo za tako dovoljenje vprašali.

Govornice in trditve, da takega dovoljenja nimamo ter da ga tudi ne bomo dobili, so le propaganda in pesek v oči javnosti.

Na rokah imam pismo od eksekutivnega direktorja President's War Relief Control Board, Washington, D. C., v katerem je jasno in odločno povedano, da vse štiri jugoslovanske, pri vladi v Washingtonu registrirane pomožne akcije, med katere spada tudi JPO-SS, imajo pravico pošiljati blago v Jugoslavijo.

Iz tega je razvidno, da vse temu nasprotno pisanje in govornice ne odgovarja resnici.

Josip Zalar, tajnik.

Sledi čitanje pisma od Progressivnih Slovencev v Ameriki, ki se glasi:

Dear JPO-SS Committee Members:

First I wish to greet you and tell you how very sorry I am that I cannot be with you at this meeting today. I have been ill with bronchitis since last Wednesday and until Monday noon; I had all good intentions of being with you, but the doctor ordered a few more days in bed, so I am obeying most reluctantly.

Since this meeting will be concerned mostly with the decision of purchasing material aid for Yugoslavia, I wish to report that my organization, the "Progressive Slovenes," whom I represent on this Committee, wish to have a voice as to the allocation of all the JPO-SS funds for the purchase of necessary supplies for the Jugoslavs, and that the material be purchased immediately. Our organization also favors a merger of JPO-SS with ZOJSA.

Call this a vote by proxy or what you will, but the Progressive Slovenes cast their ballot for the immediate allocation of ALL the JPO-SS funds which amount to approximately \$80,000.00 for the purchase of immediate aid to the Jugoslavs, and sent through the newly created WRFASSD.

We also cast our ballot for a merger of JPO-SS with ZOJSA. Wishing you much success at this meeting, I remain,

For the Progressivne Slovenke,

Josie Zakrajšek, supreme secretary and a member of the JPO-SS Committee. P. S. I request that this letter appear in the minutes.

Nato gl. tajnik čita brzojavko glavnega tajnika Ameriške bratske zveze, Ely, Minn., ki zahteva, da se takoj skliče seja JPO-SS z namenom, da se reši vitalne probleme, ki so nastali v organizaciji.

Čita drugo brzojavko od odbora Jugoslovanske podporne zveze Sloga, Milwaukee, Wis., ki tudi zahteva takojšnje zasedanje g. odbora JPO-SS.

Zatem čita pismo od podružnice št. 8 JPO, Chicago, Ill., v katerem se zahteva, da prične JPO-SS takoj sodelovati s SANS glede takojšnje pomoči za stari kraj.

Nadalje čita pismo podružnice št. 2 JPO, Cleveland, Ohio, v katerem zahtevajo, da se takoj skliče seja izvršnega odbora JPO-SS in odloči potrebno vsoto za nakup potrebnih, katere se bodo poslale s prvo ladjo v Jugoslavijo. Ako glavni ali izvršni odbor ne odglasuje za takojšnjo pomoč, ne bo lokalni odbor podružnice št. 2 poslal ostali že sedaj nabrani denar v glavno blagajno, pač pa bo pretrgal vse zveze z JPO-SS ter se bo pridružil pomožnemu odboru ZOJSA v New Yorku. V pismu se poudarja, da na seji navzoči so bili mnenja, da so zastopniki upravičeni, da določajo, kako bo glavni odbor razpolgal z nabranim denarjem. Odbor podružnice št. 2 je že poslal glavnemu blagajniku vsoto \$13,500.00 z namenom, da se pošlje takoj, kakor hitro bo mogoče, v staro domovino.

Čita se pismo podružnice št. 32, So. Chicago, Illinois, ki smatra, da je moralna dolžnost odbora JPO-SS priti v stik z novo pomožno organizacijo v New Yorku in zahteva, da se takoj da tej organizaciji na razpolago že nabrana vsota v nabavo potrebnih za staro domovino. Poudarjajo, da je njih postojanka že poslala lepo vsoto v glavno blagajno in to ni darovano samo Slovincem, pač pa tudi od naših bratov iz Istre in sosedne Hrvatske. Radi tega naj se ne dela razlike, temveč pomaga naj se vsem v Jugoslaviji. Ako odbor JPO-SS ostane pri prvotnem sklepu, tedaj naša postojanka zahteva povrnitev prispevane vsote.

Nadalje tajnik čita pismo od pomožnega odbora v Pittsburghu, Pa., ki apelira na JPO, da naj določi primerno vsoto za zdravila in druge potrebščine in jih pošlje v staro domovino.

Nadalje tajnik prečita protestno resolucijo podružnice št. 5 JPO, Milwaukee-West Allis, Wisconsin, ki se glasi:

Ker je iz zapisnika gl. odbora JPO-SS z dne 19. oktobra t. l., ki je bil priobčen v nekaterih časopisih, razvidno, da se izvaja na gl. odbor JPO-SS pritisk, da izroči ves denar ali vsaj velik del, katerega so nabrale podružnice JPO-SS širom Amerike, v izključni namen, da se ga uporabi v pomoč SAMO SLOVENCEM v stari domovini, kadar bo Slovenija zopet osvobodjena in bo mogoče poslati tja to pomoč, nekemu odboru Južnoslovanskih Amerikancev v New Yorku, in

KER najmanj 90% Slovencev danes še ni proste ter se ji zato to pomoč še ne more poslati, in

KER v tej zahtevi Južnoslovanskega odbora vidimo jasen namen, da se namerava ta denar uporabiti predvsem v politično-propagandne svrhe, to je, da se namerava s tem denarjem deliti pomoč v sedanjih razmerah samo tistim, katere bo ta odbor ali njegovi zastopniki v domovini smatrali za pristaše gibanja, katerega on zagovarja, ne glede na to, ali so ti pristaši Slovenci ali ne, in

KER se je ta denar nabral po slovenskih naselbinah v Ameriki pod zagotovilo in obljubo, da se bo pomoč iz njega delila

VSEM potrebnim Slovincem in Slovenkam v starem kraju, ne glede na njihovo politično, versko ali kako drugo prepričanje,

ZATO je odbor podružnice št. 5 JPO-SS za Milwaukee in West Allis, ki je v obeh teh naselbinah EDINI uspešno vodil in organiziral vse dosedanje kampanje v ta namen ter pod gornjim zagotovilo in obljubami narodu, na svoji izredni seji dne 12. t. m. soglasno sklenil, da kot EDINI legalni in legitimi zastopnik imenovane podružnice, v katere imenu ima pravico govoriti in glasovati,

NAJSTROŽJE PROTESTIRA proti tej zahtevi Južnoslovanskega odbora ter zahteva, da se gl. odbor JPO-SS temu odločno upre in ne izroči nobene denarja nikomur, dokler ne dobe VSE podružnice JPO-SS po ameriških slovenskih naselbinah prilike glasovati o tem in odločiti, kako in kdaj naj se imenovani denar porabi in kdo naj dobi nadzorstvo nad razdeljevanjem v starem kraju.

Milwaukee, Wis.—12. novembra 1944.

Za odbor podružnice št. 5 JPO-SS:

John Oblak, predsednik,
Rev. Anton Schifferer, tajnik,
Rev. dr. M. J. Setničar, blagajnik.

Tajnik nato prečita pismo Maire Prislund, predsednice podružnice št. 4, JPO-SS, Sheboygan, Wis., v katerem naznanja, da je njih podružnica že odposlala 2,220 funtov obleke ter nad 100 parov čevljev v skladišče vojnega relifa južno-slovanskih Amerikancev v New Yorku.

Zatem se čita pismo od glavnega tajnika Slovanske zapadne zveze iz Denverja, Colo., ki izraža željo za popolno kooperacijo z War Relief Fund of Americans of South Slavic Descent, s pripombo, da se tej reliefni organizaciji pridružijo tudi Hrvati in Srbi. Priporočila sklicanje seje, da se takoj nekaj določi v pomoč narodu v starem kraju.

Nadalje se čita tudi pismo glavnega odbornika Johna Gornika iz Clevelanda, v katerem apelira, da se skliče seja glavnega odbora JPO-SS, in to po naročilu glavnega odbora Slovenske dobrodelne zveze in podružnice št. 2 JPO, ki priporočajo, da izvršni odbor JPO-SS določi gotovo vsoto za prvo pomoč narodu v stari domovini.

Prečitana pisma, resolucija in brzojavke se vzamejo na znanje.

Sledi poročilo blagajnika. Blagajnik Jurjavec čita pismo, ki ga je prejel od Rev. Schiffererja, tajnika podružnice št. 5 JPO-SS, Milwaukee, Wis., v katerem poudarja, da članstvo njih podružnice stoji na stališču neodvisnosti od vsake druge organizacije. Pravi: Pri nas se pobira obleka in denar. Pomagajo nam člani lokalne podružnice SANSa. Nabrana obleka se bo poslala na naslov ZOJSA, denar pa na Vaš naslov kot blagajniku JPO-SS.

Blagajnik Jurjavec pravi, da ima še več pism, toda so le duplikati istih, ki jih je že čital tajnik Zalar. Nadalje izjavlja, da mu je nemogoče voditi seznam posameznikov po verskem prepričanju ali h kateri strani ki posamezniki pripadajo, ve pa, da so člani SNPJ največ prispevali.

Poročilo blagajnika se vzame na znanje.

Nato poročajo nadzorniki: Gornik, Wedic in Ermenc, in sicer, da so pri zadnjem pregledovanju knjig tajnika in blagajnika našli vse v redu.

Se vzame na znanje. Direktor publicitete Janko Rogelj kritizira zapisnik seje od 19. septembra 1944.

Predsednik Cainkar pravi, da je tudi on prejel pozive, ki so večinoma kopije ravnokar prečitanih pism, razen pisma zahtevnih in zastopnic dveh lokalnih odborov JPO-SS, treh podružnic SANSa in zastopnic Progressivnih Slovencev v Clevelandu, v katerem je zahteva, da se takoj skliče seja gl. odbora JPO-SS in se določi denarno pomoč za nakup potrebnih, ki naj se odpošljejo z ladjo v staro domovino. Nadalje resolucija postojanke št. 34, Detroit, Mich., ki tudi zahteva, da se vse denarne prispevke porabi za nakup potrebnih za naplitenje ladje, ki v kratkem odpluje v Jugoslavijo. Resolucija omenja, da Združeni odbor oziroma njegova pomožna akcija garantira z licenco št. 583, da bo pomoč iz sklada JPO-SS samo za Slovence. Pošlje naj se vojnemu reliefnemu fondu Amerikancev Južnoslovanskega porekla preko urada SANS v Chicago. Prejel je tudi pismo od podružnice št. 6, Ely, Minn., ki istotako zahteva, da naj se takoj ves denar od JPO-SS izroči newyorskemu pomožnemu odboru in pa resolucijo št. 66, SNPJ, v kateri se zahteva, da se denar takoj pošlje pomožnemu odboru New Yorku.

Nato tajnik Zalar pravi: Zahteve, izražene v ravnokar prečitanih pismih in resolucijah, se prav lepo slišijo. Verjamem tudi, da v gotovih slučajih so te zahteve in priporočila z dobrim namenom izražena. Na drugi strani pa so zahteve, ki prihajajo od ljudi, ki jim gre več za politično moč kot pa v resnici za pomoč slovenskemu narodu v stari domovini.

Zakon, na podlagi katerega so reliefne akcije pri vladi v Washingtonu registrirane in pod katerim je tem organizacijam dovoljeno poslovanje, strogo prepoveduje izrabljanje reliefne organizacije v politično propagando. Reliefne organizacije morajo biti samo dobrodelne (relifne) in ne smejo imeti političnega ozadja, po katerem bi se te vrste organizacije zlorabljale v politične svrhe.

Zato vas vprašam: Kdo more meni ali pa komu drugemu dokazati, da je War Relief Fund of Americans of South Slavic Descent izrečno in samo reliefna organizacija? Kdo more meni ali komu drugemu dokazati, da nima omenjena organizacija političnega ozadja, dokler so njeni glavni odborniki po večini tudi glavni odborniki dveh političnih organizacij—SANSa in ZOJSA? Dokler bodo WRFASSD gospodarile in oskrbovale iste osebe kot vladajo in vodijo politični organizaciji SANS in ZOJSA, toliko časa me ne ob nihče prepričal, da je WRFASSD samo dobrodelna ali reliefna organizacija.

Dobrodelna in nadstrankarska je v resnici naša pomožna akcija. Mi vsi, in to brez izjeme bi se morali tega zavedati. Mi vsi bi morali stališče JPO-SS zagovarjati in skrbeti za to, da se blagajne naše pomožne akcije ne bo zlorabljalo v kakršnekoli politične namene. Naša pomožna akcija je bila prva ustanovljena, zakaj jo sedaj razdirati in uničiti?

Podpredsednica Josephine Erjavec pravi, da se ji ne vidi, prav, da so prišla ta pisma, ko še vendar zapisnik naše minule seje ni bil objavljen; rada bi vedela, kdo je začel s to propagando in od kod vse to prihaja.

Nato br. Cainkar poroča, da je na zadnji seji predložil resolucijo, ki predvideva izplači-

bil zapisnik imenovane seje zelo površno sestavljen, se je istega v toliko preuredilo, da je odgovarjal sklopom, ki so bili pri dotični seji sprejeti in odobreni. Vsebinski zapisnik s poravnavi ni bila nič spremenjena, pač pa samo izpolnjena.

To potrjujejo tudi ostali navzoči odborniki.

Predsednik Cainkar pravi, da je tudi on prejel pozive, ki so večinoma kopije ravnokar prečitanih pism, razen pisma zahtevnih in zastopnic dveh lokalnih odborov JPO-SS, treh podružnic SANSa in zastopnic Progressivnih Slovencev v Clevelandu, v katerem je zahteva, da se takoj skliče seja gl. odbora JPO-SS in se določi denarno pomoč za nakup potrebnih, ki naj se odpošljejo z ladjo v staro domovino. Nadalje resolucija postojanke št. 34, Detroit, Mich., ki tudi zahteva, da se vse denarne prispevke porabi za nakup potrebnih za naplitenje ladje, ki v kratkem odpluje v Jugoslavijo. Resolucija omenja, da Združeni odbor oziroma njegova pomožna akcija garantira z licenco št. 583, da bo pomoč iz sklada JPO-SS samo za Slovence. Pošlje naj se vojnemu reliefnemu fondu Amerikancev Južnoslovanskega porekla preko urada SANS v Chicago. Prejel je tudi pismo od podružnice št. 6, Ely, Minn., ki istotako zahteva, da naj se takoj ves denar od JPO-SS izroči newyorskemu pomožnemu odboru in pa resolucijo št. 66, SNPJ, v kateri se zahteva, da se denar takoj pošlje pomožnemu odboru New Yorku.

Nato tajnik Zalar pravi: Zahteve, izražene v ravnokar prečitanih pismih in resolucijah, se prav lepo slišijo. Verjamem tudi, da v gotovih slučajih so te zahteve in priporočila z dobrim namenom izražena. Na drugi strani pa so zahteve, ki prihajajo od ljudi, ki jim gre več za politično moč kot pa v resnici za pomoč slovenskemu narodu v stari domovini.

Zakon, na podlagi katerega so reliefne akcije pri vladi v Washingtonu registrirane in pod katerim je tem organizacijam dovoljeno poslovanje, strogo prepoveduje izrabljanje reliefne organizacije v politično propagando. Reliefne organizacije morajo biti samo dobrodelne (relifne) in ne smejo imeti političnega ozadja, po katerem bi se te vrste organizacije zlorabljale v politične svrhe.

Zato vas vprašam: Kdo more meni ali pa komu drugemu dokazati, da je War Relief Fund of Americans of South Slavic Descent izrečno in samo reliefna organizacija? Kdo more meni ali komu drugemu dokazati, da nima omenjena organizacija političnega ozadja, dokler so njeni glavni odborniki po večini tudi glavni odborniki dveh političnih organizacij—SANSa in ZOJSA? Dokler bodo WRFASSD gospodarile in oskrbovale iste osebe kot vladajo in vodijo politični organizaciji SANS in ZOJSA, toliko časa me ne ob nihče prepričal, da je WRFASSD samo dobrodelna ali reliefna organizacija.

Dobrodelna in nadstrankarska je v resnici naša pomožna akcija. Mi vsi, in to brez izjeme bi se morali tega zavedati. Mi vsi bi morali stališče JPO-SS zagovarjati in skrbeti za to, da se blagajne naše pomožne akcije ne bo zlorabljalo v kakršnekoli politične namene. Naša pomožna akcija je bila prva ustanovljena, zakaj jo sedaj razdirati in uničiti?

Podpredsednica Josephine Erjavec pravi, da se ji ne vidi, prav, da so prišla ta pisma, ko še vendar zapisnik naše minule seje ni bil objavljen; rada bi vedela, kdo je začel s to propagando in od kod vse to prihaja.

Nato br. Cainkar poroča, da je na zadnji seji predložil resolucijo, ki predvideva izplači-

bil zapisnik imenovane seje zelo površno sestavljen, se je istega v toliko preuredilo, da je odgovarjal sklopom, ki so bili pri dotični seji sprejeti in odobreni. Vsebinski zapisnik s poravnavi ni bila nič spremenjena, pač pa samo izpolnjena.

To potrjujejo tudi ostali navzoči odborniki.

Predsednik Cainkar pravi, da je tudi on prejel pozive, ki so večinoma kopije ravnokar prečitanih pism, razen pisma zahtevnih in zastopnic dveh lokalnih odborov JPO-SS, treh podružnic SANSa in zastopnic Progressivnih Slovencev v Clevelandu, v katerem je zahteva, da se takoj skliče seja gl. odbora JPO-SS in se določi denarno pomoč za nakup potrebnih, ki naj se odpošljejo z ladjo v staro domovino. Nadalje resolucija postojanke št. 34, Detroit, Mich., ki tudi zahteva, da se vse denarne prispevke porabi za nakup potrebnih za naplitenje ladje, ki v kratkem odpluje v Jugoslavijo. Resolucija omenja, da Združeni odbor oziroma njegova pomožna akcija garantira z licenco št. 583, da bo pomoč iz sklada JPO-SS samo za Slovence. Pošlje naj se vojnemu reliefnemu fondu Amerikancev Južnoslovanskega porekla preko urada SANS v Chicago. Prejel je tudi pismo od podružnice št. 6, Ely, Minn., ki istotako zahteva, da naj se takoj ves denar od JPO-SS izroči newyorskemu pomožnemu odboru in pa resolucijo št. 66, SNPJ, v kateri se zahteva, da se denar takoj pošlje pomožnemu odboru New Yorku.

Nato tajnik Zalar pravi: Zahteve, izražene v ravnokar prečitanih pismih in resolucijah, se prav lepo slišijo. Verjamem tudi, da v gotovih slučajih so te zahteve in priporočila z dobrim namenom izražena. Na drugi strani pa so zahteve, ki prihajajo od ljudi, ki jim gre več za politično moč kot pa v resnici za pomoč slovenskemu narodu v stari domovini.

Zakon, na podlagi katerega so reliefne akcije pri vladi v Washingtonu registrirane in pod katerim je tem organizacijam dovoljeno poslovanje, strogo prepoveduje izrabljanje reliefne organizacije v politično propagando. Reliefne organizacije morajo biti samo dobrodelne (relifne) in ne smejo imeti političnega ozadja, po katerem bi se te vrste organizacije zlorabljale v politične svrhe.

Zato vas vprašam: Kdo more meni ali pa komu drugemu dokazati, da je War Relief Fund of Americans of South Slavic Descent izrečno in samo reliefna organizacija? Kdo more meni ali komu drugemu dokazati, da nima omenjena organizacija političnega ozadja, dokler so njeni glavni odborniki po večini tudi glavni odborniki dveh političnih organizacij—SANSa in ZOJSA? Dokler bodo WRFASSD gospodarile in oskrbovale iste osebe kot vladajo in vodijo politični organizaciji SANS in ZOJSA, toliko časa me ne ob nihče prepričal, da je WRFASSD samo dobrodelna ali reliefna organizacija.

Dobrodelna in nadstrankarska je v resnici naša pomožna akcija. Mi vsi, in to brez izjeme bi se morali tega zavedati. Mi vsi bi morali stališče JPO-SS zagovarjati in skrbeti za to, da se blagajne naše pomožne akcije ne bo zlorabljalo v kakršnekoli politične namene. Naša pomožna akcija je bila prva ustanovljena, zakaj jo sedaj razdirati in uničiti?

Podpredsednica Josephine Erjavec pravi, da se ji ne vidi, prav, da so prišla ta pisma, ko še vendar zapisnik naše minule seje ni bil objavljen; rada bi vedela, kdo je začel s to propagando in od kod vse to prihaja.

Nato br. Cainkar poroča, da je na zadnji seji predložil resolucijo, ki predvideva izplači-

bil zapisnik imenovane seje zelo površno sestavljen, se je istega v toliko preuredilo, da je odgovarjal sklopom, ki so bili pri dotični seji sprejeti in odobreni. Vsebinski zapisnik s poravnavi ni bila nič spremenjena, pač pa samo izpolnjena.

To potrjujejo tudi ostali navzoči odborniki.

Predsednik Cainkar pravi, da je tudi on prejel pozive, ki so večinoma kopije ravnokar prečitanih pism, razen pisma zahtevnih in zastopnic dveh lokalnih odborov JPO-SS, treh podružnic SANSa in zastopnic Progressivnih Slovencev v Clevelandu, v katerem je zahteva, da se takoj skliče seja gl. odbora JPO-SS in se določi denarno pomoč za nakup potrebnih, ki naj se odpošljejo z ladjo v staro domovino. Nadalje resolucija postojanke št. 34, Detroit, Mich., ki tudi zahteva, da se vse denarne prispevke porabi za nakup potrebnih za naplitenje ladje, ki v kratkem odpluje v Jugoslavijo. Resolucija omenja, da Združeni odbor oziroma njegova pomožna akcija garantira z licenco št. 583, da bo pomoč iz sklada JPO-SS samo za Slovence. Pošlje naj se vojnemu reliefnemu fondu Amerikancev Južnoslovanskega porekla preko urada SANS v Chicago. Prejel je tudi pismo od podružnice št. 6, Ely, Minn., ki istotako zahteva, da naj se takoj ves denar od JPO-SS izroči newyorskemu pomožnemu odboru in pa resolucijo št. 66, SNPJ, v kateri se zahteva, da se denar takoj pošlje pomožnemu odboru New Yorku.

Nato tajnik Zalar pravi: Zahteve, izražene v ravnokar prečitanih pismih in resolucijah, se prav lepo slišijo. Verjamem tudi, da v gotovih slučajih so te zahteve in priporočila z dobrim namenom izražena. Na drugi strani pa so zahteve, ki prihajajo od ljudi, ki jim gre več za politično moč kot pa v resnici za pomoč slovenskemu narodu v stari domovini.

Zakon, na podlagi katerega so reliefne akcije pri vladi v Washingtonu registrirane in pod katerim je tem organizacijam dovoljeno poslovanje, strogo prepoveduje izrabljanje reliefne organizacije v politično propagando. Reliefne organizacije morajo biti samo dobrodelne (relifne) in ne smejo imeti političnega ozadja, po katerem bi se te vrste organizacije zlorabljale v politične svrhe.

Zato vas vprašam: Kdo more meni ali pa komu drugemu dokazati, da je War Relief Fund of Americans of South Slavic Descent izrečno in samo reliefna organizacija? Kdo more meni ali komu drugemu dokazati, da nima omenjena organizacija političnega ozadja, dokler so njeni glavni odborniki po večini tudi glavni odborniki dveh političnih organizacij—SANSa in ZOJSA? Dokler bodo WRFASSD gospodarile in oskrbovale iste osebe kot vladajo in vodijo politični organizaciji SANS in ZOJSA, toliko časa me ne ob nihče prepričal, da je WRFASSD samo dobrodelna ali reliefna organizacija.

Dobrodelna in nadstrankarska je v resnici naša pomožna akcija. Mi vsi, in to brez izjeme bi se morali tega zavedati. Mi vsi bi morali stališče JPO-SS zagovarjati in skrbeti za to, da se blagajne naše pomožne akcije ne bo zlorabljalo v kakršnekoli politične namene. Naša pomožna akcija je bila prva ustanovljena, zakaj jo sedaj razdirati in uničiti?

Podpredsednica Josephine Erjavec pravi, da se ji ne vidi, prav, da so prišla ta pisma, ko še vendar zapisnik naše minule seje ni bil objavljen; rada bi vedela, kdo je začel s to propagando in od kod vse to prihaja.

Nato br. Cainkar poroča, da je na zadnji seji predložil resolucijo, ki predvideva izplači-

bil zapisnik imenovane seje zelo površno sestavljen, se je istega v toliko preuredilo, da je odgovarjal sklopom, ki so bili pri dotični seji sprejeti in odobreni. Vsebinski zapisnik s poravnavi ni bila nič spremenjena, pač pa samo izpolnjena.

To potrjujejo tudi ostali navzoči odborniki.

Predsednik Cainkar pravi, da je tudi on prejel pozive, ki so večinoma kopije ravnokar prečitanih pism, razen pisma zahtevnih in zastopnic dveh lokalnih odborov JPO-SS, treh

GLASILO K. S. K. JEDNOTE

Official organ of and published by The Grand Carniolian Slovenian Catholic Union of the U. S. A. in the interest of the Order. Office: 6117 St. Clair Avenue, Cleveland 8, Ohio.

K 30-LETNICI GLASILA NASE JEDNOTE (Napisal urednik)

Prihodno soboto, dne 13. januarja bi bilo umestno na našo uredniško pisalno mizo postaviti primeren rojstni "cake" s prizganimi 30 svečkami v znamenju, da je naše "Glasiilo K. S. K. Jednote" s tem dnem dopolnilo ali izvršilo toliko let svojega dela in da bo stopilo v 31. leto svoje starosti.

Zal, tudi tedaj, ob začetku lista kot prvi urednik istega nisem bil tako navdušen in razporežen, kajti baš tedaj se je pričela prva svetovna vojna. Ravno tako potr potrat moram žal pisati tudi predstoječe vrstice ob 30 letnici našega lista, saj je vedno besni že več let trajajoča druga, še bolj krvava in strašna svetovna vojna! Da, v dobi teh rideset let se je na svetu marsikaj spremenilo. Vsi glavni pionirji naše Jednote, ki so bili na njenem ustanovnem zborovanju leta 1894 so se že preselili v večnost; tako tudi številno bivših glavnih uradnikov in uradnic. Hvala Bogu, edini starosta izmed njih, naš glavni tajnik brat Zalar je že zdrav in čil na svojem mestu, saj je nastopil letoš s 1. januarjem že svoje 37. leto uradovanja; s takim častnim rekordom se ne more ponašati nobena druga slovenska podporná organizacija v Ameriki.

XII. konvencija naše Jednote v Milwaukee, Wis., leta 1914 bo ostala med nami zgodovinskega pomena ker je določila izdajanje svojega lastnega glasila; glede tega je bila druga izmed naših ostalih podpornih organizacij.

Naš list se je tiskalo v Chicagu 6 let, 3 leta v Jolietu, zadnjih 21 let pa tukaj v Clevelandu, kjer ostane še do povojnega časa, nakar bo prevzela to delo lastna tiskarna v Jednotinem domu v Jolietu.

Morda je tudi lastno glasiló kaj pripomoglo k lepemu napredku Jednote v tej dobi? Ko je izšla njegova prva številka dne 13. jan. 1915, je štela Jednota 12,199 članov, njeno premoženje je pa znašalo okrog \$312,000. Tekom 30 let, do 30. nov. 1944 smo pa šteli 39,673 članov in Jednotino premoženje je pa tedaj znašalo okrog 6 milijonov dol. solventnost pa 128,43%.

V tej dobi je izšlo 1560 izdaj vsebujoče 12,480 strani s 83,616 kolonami ali stolpci. Posameznih iztisov razposlanih članstvu širom držav se pa lahko šteje na milijone. Samo lansko leto je bilo na postu oddanih 230,250 iztisov našega lista, skupna teža potrebnega papirja je znašala 62 ton, skupna poštnina pa \$1,706.

Glasiló je skušalo v teh letih vršiti svoje delo in svoj namen edinole v svrhu propagande za našo Jednoto in v njeno korist po svoji najboljši skromni moči. Priznavam, da ni bilo vse popolno, ali 100%, da bi vsaka izdaja vsakemu čitatelju do cela ugajala, kajti vršiti uredniško delo je zelo težavno in naporeno, posebno pa še v teh razburkanih vojnih časih.

Uredništvo izraža tem potom vsem bivšim in sedanjim sotrudnikom našega lista iskreno zahvalo za naklonjenost in sodelovanje v minulih letih in se toplo priporoča tudi v bodočnosti. Posebna hvala za sodelovanje in naklonjenost, pa naj velja bratu Zalarju, gl. tajniku Jednote.

O priliki moje 30 letnice sem zadnje dni prejel več čestitk od posameznikov, tako so ta moj jubilej omenili tudi nekateri slovenski listi. Vsem najlepša hvala! Med prvo označenimi pa naj velja še moja posebna iskrena zahvala sestri Mary Tancik v Clinton, Iowa, tako tudi prisrčne čestitke k njenemu 83. rojstnemu dnevu letos 16. januarja. Sestra Tancik bivša večletna tajnica bivšega dr. sv. Roka št. 10 mi je dne 3. t. m. poslala sledeče pismo in priznanje, katerega nisem zaslужil:

"Spoštovani mi brat I. Zupan! Pretečeni petek sem brala v Glasilu, da bo te dni že 30 let kar opravljate in vodite to imenitno delo. Naj bo ljubi Bog tisočkrat zahvaljen, da nam je dal in odločil tako dobrega bistroumnega moža za urednika in glasilá naše Jednote.

"V teh letih ste veliko dobrega storili za Jednoto. Kakor njen dober stric ste članstvo opominjali, dajali mu pogum in srčnost v raznih kampanjah do zmage. Vedno ste lepo pisali o naši spoštovani podporni materi Jednoti in o njenem življenju tekom njenih radostnih in tudi žalostnih dni. Kaj rada sem čitala lepe povesti, marsikaj podučljivega, pa tudi smešnega. Lepo so bile tudi Vaše številne pesmice, nekatere izmed njih do solz ganljive.

"Mr. Zupan, čestitam Vam v imenu vseh nas starih članov in članic; iskrena Vam hvala v imenu nas vseh za vse dobrote, storjene nam. Naj Vas ljubi Bog še za mnogo, mnogo let ohrani zdrave in močne da se boste čutili mladega in z božjo pomočjo dočakali še 50 letnico našega uredniškega dela. Jezus, Marija, sv. Jožef in sv. Ivan naj bodo Vaše varstvo in Vaša pomoč koder boste hodili in se vozili. Bog Vas živi! Z iskrenim pozdravom od vseh starih članov in članic; posebno pa še od mene: Marija Tancik."

ATLANTSKI ČARTER

Zadnji čas se je o Atlantskem čarterju zopet veliko govorilo in pisalo, češ, da kopije istega ni najti v kongresni knjižnici, da istega ni odobrila naša kongresna zbornica, torej ne more biti veljaven. Na tozadevno vprašanje nekoga senatorja je predsednik Roosevelt celo zadevo pojasnil in sicer, da so vse točke tega važnega čarterja še v veljavi, in da se mora istega smatrati kakor memorandum ali izjavo Velike Britanije in naših Združenih držav glede njih postopanja po končani vojni.

Kakor znano, sta se predsednik Roosevelt in britanski ministrski predsednik Churchill sestavili avgusta 1941 sestala nekje na Atlantiku, kjer sta sestavila navedeni čarter. O tem sestanku je bilo dne 14. avgusta 1941 v Washingtonu sledeče uradno poročano:

"Predsednik naših Združenih držav in ministrski predsednik Velike Britanije Mr. Churchill sta se nedavno sestala nekje na morju v spremstvu uradnikov svojih vlad poleg višjih častnikov armade, mornarice in zračne sile:

"Prereševalo se je ves problem glede dobave municije na podlagi Lend-Lease postave za armado in onih dežel, ki so dejansko udeležene v odporu agresije.

"Lord Beaverbrook, dobavni ministér britanske vlade se je te konference tudi udeležil in še bo podal v Washington, da se pogovori še z drugimi uradniki vlade Združenih držav. Ta konference bo tudi vsebovala dobavo vojnega materiala za Sovjetsko Unijo.

"Predsednik in Mr. Churchill sta se udeležila več posvetovanj. Pred vsem sta uvidevala nevarnost svetovne civilizacije, ker si hoče Hitlerjeva (nemška) vlada s svojimi zavezniki podjarmiti cel svet in mu gospodariti.

"V svrhu zaščite dežel naših zaveznikov in boljše svetovne bodočnosti se je na tej konferenci vzajemno odobrilo in določilo sledeče toke:

1.—Nobena izmed ter držav (Velike Britanije in Združenih držav) ne namerava svoje ozemlje povečati.

2.—Nobenih teritorialnih sprememb se ne sme izvršiti, ki bi ne bile v soglasju in svobodno izražene po prizadetih narodih.

3.—V tem čarterju se bo vpoštevalo pravico vseh narodov, da si izberejo ali določijo način vlade, po katerem hočejo živeti; to velja tudi za one, da bi jim bile njih suverene pravice in samovladanje povrnjeno, kar so siloma izgubili.

4.—Poskušalo se bo vpoštevati, da bo imela vsaka izmed teh držav, bodisi že velika ali mala, bodisi zmogovalka ali premagana enake pogoje v prometu in trgovini za dobavo svetovnih surovin, ki so potrebne za njih ekonomsko prosperiteto.

5.—Naša želja je priti do popolne kolaboracije med vsemi narodi v ekonomskem oziru, da se zagotovi za vse izboljšan življenjski standard in socialno zaščito.

6.—Mi upamo, da se bo po popolnem porazu nazijske tiranije dosegel mir, ki bo nudil narodom priliko, da bodo lahko na varnem živeli v njih lastnih mejah. Na ta način se bo dalo vsem narodom tudi zagotovilo, da lahko živijo v svojem krogu svobodno, brez strahu in brez pomanjkanja.

7.—Tak mir bo dajal tudi vsem narodom pravico svobodno potovati po vseh oceanih brez zadržkov.

8.—Mi smo mnenja, da morajo vsi svetovni narodi iz realističnih in tudi iz duhovnih vzrokov opustiti rabo sile. Ker ne bo mogoče svetovnega miru na kopnem, na morju in v zraku zadrževati če bi se z orožjevanjem še ogrožalo narode in njih meje, je treba uvesti stalni sistem v svrhu občne javne zaščite s tem, da se take narode razoroži. Mi se bomo v tem oziru tudi posluževali vseh drugih praktičnih načinov, ki bodo v korist onih narodov, ki ljubijo mir in katerim se bo lajšalo breme orožjevanja.

Franklin D. Roosevelt Winston S. Churchill.

Gornje točke navedenega čarterja še vedno uradno pripoznava ter odobrava 35 različnih narodov svetovnih držav, tako tudi naša ameriška vlada.

LISTNICA UREDNISTVA

POPRAVEK

V našem zadnjem poročilu o smrti bivšega našega glavnega in častnega predsednika brata Franka Opeke ni bilo njegovo skupno poslovanje kot član glavnega odbora pravilno označeno. Brat Opeka je služil kot glavni uradnik Jednote v resnici 24 let in pol, ne pa samo 21 let. Na 8. konvenciji leta 1904 v Jolietu, Ill. je bil tudi izvoljen v prizivni odbor in sicer za dobo dveh let; julija meseca leta 1919 je bil pa po tedanjem predsedniku Jos. Sitarju imenovan za II. podpredsednika, v katerem uradu je ostal do 31. decembra 1920.

—V zadnji številki Glasila je bilo v naznanilu društva št. 44, So. Chicago, Ill., pomotoma ime predsednika Wm. F. Kompapeta izpuščeno in zamenjano z br. Lovrenc Samotorčanom, ki je podpredsednik društva.

Novi grobovi v Clevelandu

Fortunat Sternisha

Po 3 tedenski bolezní je v 3. januarja umrl eden prvih slovenskih pionirjev v Clevelandu, Fortunat Sternisha, stanujoč na 2068 E. 89. St., star 77 let. Doma je bil iz vasi Mačkovec, fara Žužemberk, odkoder je prišel sem pred 57 leti. Svoje čase je stanoval na Carry Ave., potem se je pa družina preselila v Newburgh.

Tukaj zapuška sinove C. B. M. Fred, M 1/C Joseph, oba v

Kaliforniji ter Alberta in vnuke.

Frank Levstek

Minuli četrtek dne 4. jan. je umrl Frank Levstek, star 64 let. Doma je bil iz vasi Globel pri Sodražici, odkoder je prišel v Cleveland pred 43 leti. Žena Ur. šula mu je umrla pred 15 leti. Tukaj zapuška hčer Josephine Kramer, tri sinove: Franka, Josepha in Pvt. Edwarda, štiri vnuke, brata Johna in Josepha ter sestro Jennie.

DOMAČA FRONTA

Delavci potrebni za tovarne avtomobilskih plaščev

Washington. — Paul V. McNutt, Chairman War Manpower komisije je naznanil, da vlada v bistveno važnem produkcijskem programu za avtomobilske plašče kritično pomanjkanje 2,300 delavcev. Dodatnih 8,500 delavcev bo treba najti v teku prihodnjih mesecev, ker bo produkcija povečana. (OWI).

180 konvencij preklicanih za zahtevo ODT

Washington. — ODT je naznanil, da je bilo preklicanih še več napovedanih konvencij, ker je Office of Defense Transportation predložil, da se ohrani vojna transportna sredstva — številno preklicanih konvencij je s tem naraslo na 180. (OWI).

Leto 1945 bo kritično za prometna sredstva

Washington. — Ob koncu tretjega leta obstoja Office of War Transportation je ravnatelj polkovnik J. Monroe Johnson napovedal, da bo prihodnje leto najbolj kritično zatransport v voj-

ni, in celo doba 12 mesecev, ki bo najtežje v vsej zgodovini prometa Zedinjenih držav. (OWI).

Plašči na razpologo za trgovska vozila bodo redki

Washington. — Polkovnik J. Monroe Johnson, ravnatelj Office of Defense Transportation, je naznanil, da bodo prejeti glasovni sedanjih podatkov posestniki trgovskih motornih vozil le približno polovico toliko plaščev kot enijo, da bo potrebno za prvó četrtletje 1945. Nujne vojaške zahteve za tanke, tovarne avtomobile, jeepe in druga vojaška motorna vozila so vzrok tega dramatičnega pomanjkanja. (OWI).

Bencin za zasebne avtomobile — 36% količine leta 1941

Washington. — C. Bowles, ravnatelj OPA, je izjavil na radiu, da je "količina bencina na razpologo za zasebne avtomobile natančno 36%, torej približno tretjina tega, kar je bila leta 1941, leto pred Pearl Harborjem. Torej vsega skupaj tretjina toliko bencina za vse one, ki morajo voziti s svojim avtomobilom. Iz tega je razvidno, zakaj so posestniki avtomobilov tako občutno trpeli pod pomanjkanjem bencina. Noben drug racioniran predmet ni bil tako silno reducirán. Niti surovo maslo ali sladkor. Dobivamo 70% toliko surovega masla in 80% toliko sladkorja kot pred vojno. A bencina imamo le 36% toliko za zasebne vozove, kot v letu 1942.—(OWI).

Rev. Julij Slapsak: Kje se pripravlja tretja svetovna vojna?

Slovenska mati iz neke ameriške naselbine ima sina nekje na italijanskem bojišču. Nedavno tega ji je pisal, da se je srečal tam s slovenskim vojakom iz stare domovine in sta se spoznala ter sprijaznila. Starokrajški slovenski vojak je kmalu začel pripovedovati amerišskemu vojaku, da tam v domovini vsi pravijo: duhovniki so krivi sedanje vojne! Tudi sam da je o tem prepričan ... Ne bom razpravljal o tem, če tam res tako mislijo ali ne. Tudi se ne bom spuščal in debato, če so duhovniki res krivi sedanje vojne ali ne. Naj vsak sam po svoji glavi presodi.

Po glavi mi gre sedaj nekaj drugega. Namreč to, kar sem ravno kar slišal na radió, ko je komentator Goodwin pripovedoval, kako potrebno je, da tudi Amerika takoj upelje obvezno vojaško službo za vsakoletnim novonajenem (conscriptio) in "ajnríkanjem" vseh ameriških fantov vsaj za leto dni, če ne več. Dejal je ta Godwin nekako takole: Vojaški krogi v Washingtonu so trdno prepričani, da pride v kratkem do nove vojne, in sicer nekako tako, da bo Amerika doživela svoj nov Pearl Harbor, ko bodo naenkrat prihrumele od nekdaj ogromne robot bombe in razdežale morebiti ravno središče Amerike. Zato mora biti Amerika že naprej dobro pripravljena na novo vojno ...

Povedal je tudi ta Godwin, da mora nova vojna priti ravno zato, ker ni nobenega pravega upanja, da bi se res ustanovila svetovna organizacija za vzdrževanje miru. Dostavil je: Atlantski čarter je šel po vodi, Dombarton Oaks je že ves omanjan ...

Saj menda veste, kaj je "Dombarton Oaks." Tam so pred nekaj meseci zastopniki držav skušali napraviti svetovno organizacijo za vzdrževanje miru. Sestavili so nekaj pravil, prav za prav so jih jako veliko sestavili, pa mnogi pravijo, da so malo trdnega ukrenili in da še tisto ne bo drugega, ko nekaj nov kos papirja. Torej se obrišimo pod nosom za kak trajni mir in bodimo že danes pripravljene na novo vojno ... Pač lepa tolažba!

Kar sem zapisal v gornjih

vrsticah, nisem zapisal sam od sebe, ampak kakor sem slišal na radio. Nič pa ni omenil Godwin papeža, ki tudi misli na svetovno organizacijo za mir. Nič ni omenil drugih verskih voditeljev, ki so sestavili svoje točke za svetovno mirovno organizacijo. Take točke so sestavili skupno katoličani, protestantje in judje. Nič ni omenil—last, not least—predlogov, ki so jih sestavili prav posebej ameriški katoliški škofje.

Ko so bili razglašeni predlogi ameriških škofov, so te predloge bñali milijoni in milijoni ljudi. Mnogi so jih zelo pohvalili. Drugi so si mislili, da jih ni vredno pohvaliti, čeprav jih tudi grajati ni mogoče. Pohvaliti zato ne, ker se itak ni bati, da bi škofje imeli kaj reči pri svetovni politiki. Če škofje kaj rečejo, je toliko kot če pridigajo o desetih božjih zapovedih, ljudje pa te zapovedi le kar naprej prelamljajo. Torej pustimo škofe, da govore in pišejo, svet pa gre svojo pot naprej neglede na to, kaj škofje pravijo. Škoda papirja, da bi pisali o tem po svetnih časopisih.

Bili so pa tretje vrste ljudje, ki so odgovorili na predloge škofov. In ti ljudje tretje vrste so najbolj — zanimivi. Dejali in pisali so: Škofje imajo kajpada popolnoma prav. Tako bi moralo biti in nič drugače. Ampak taki lepi predlogi niso za današnji svet! Le kako morejo škofje pričakovati, da bodo svetni politikarji vpoštevali njihove besede, ko ima posvetna politika vse kaj drugega v mislih kot imajo škofje! Kdaj pa posvetna politika sploh misli na Boga in na kaka moralna načela? Posvetni politikarji gredo za časnim krivostim in hrepene po časnem dobičku, ki se pridobi s "politično moči," ne pa — s pridigami. Zato ni vredno reči o predlogih katoliških škofov kaj več kot to, da bo njihova izjava ostala "glas vpijočega v puščavi."

No, vidite, tu je pes pokopan! Naj se vam odpre v glavi in spoznajte, kje se pripravlja tretja svetovna vojna. Pa naj bo po besedah onega Godwina — bodimo na to tretjo vojno pripravljeni! Seveda, kaj nam bo tista "pripravljenost" pomagala, ako se bo vojna začela tako kot je dejal Godwin, to je spet drugo vprašanje. Kar pa hočem še reči, je to, da bodite tudi na to pripravljene, da bodo ljudje po izbruhu tretje svetovne vojne spet dejali kot tisti starokrajški vojak v Italiji: DUHOVNIKI SO KRIVI TUDI TE VOJNE ...

"Pridiga" papeža in škofov in duhovnikov se ljudi ne prime. Taka "pridiga" kot jo je naredil oni starokrajški vojak v Italiji, se pa kar brž prime! Bog se nas vseh usmili!

Politični viharji v Washingtonu

Za ONA napisal Herbert Seligmann

Ob koncu leta 1944 se je nabralo nad Washingtonom precej črnih političnih oblakov, ki so se vsi zgomeli nad velikim problemom, ki je preglavica vsega svobodnega sveta — kako čim hitreje in čim popolneje poraziti nacizem in fašizem in potem ustvariti na zemlji trajen in pravičen mir. Tri važna vprašanja so bolj kot vse drugo razburila duhove: Težave z Veliko Britanijo —Vojaške težave, ki so nastale kot posledica mogočnega nemškega napada na zahodni fronti — razdvojenost v senatu in v vsej deželi glede imenovanj v novo-organiziranem zunanjem ministerstvu. Glede naših odnošajev z Veliko Britanijo je treba omeniti, da so celo nekateri angleški korespondenti v Washingtonu prišli do zaključka, da je Churchillova vlada zagrešila

nekaj gorostasnih budalosti—in v politiki je budalost mnogo resnejša in nevarnejša kot najhujši zločin. V to kategorijo spada podpiranje reakcije in kraljev na Grškem in v Italiji, orožena podpora nepriljubljenega režima na Belgijskem, a pred vsem dejstvo, da so streljali na ljudstvo v Atenah, ker je zahtevalo svobodo. To je silno prevzelo in skoró prestrašilo najširše sloje v Ameriki in odtujilo Veliki Britaniji velik in vpliven del javnega mnenja.

Druga zadeva je vojaški problem na zahodni fronti v Evropi. Mogočni in fanatični napad, katerega so Nemci začeli na zahodni fronti — v katerem so uporabljali nova tajna orožja—bo globoko pretresel javno mnenje v Evropi. Zakaj je vojaška cenzura poskušala zakriti obseg nemškega napada in njihovo tajno orožje, ni jasno. Vsekakor bo ta napad na zahodni fronti še poostil pomanjkanje ladijskega prostora, ki je bilo že pred nemškim protinapadom tako veliko, da je oviralo oskrbovanje civilnega prebivalstva v Evropi, v kolikor je že osvobojena. Posledica ofenzive v tem pogledu bo, da bodo imeli zedimjeni narodi v Evropi še večje težave s civilnim prebivalstvom ...

Morda po slučajju, morda pa tudi na podlagi skrbnih računov, so Nemci navallili ravno v trenutku, ko so se pojavile resne sporne točke med zavezniki. Vojaška kriza na zahodni fronti predstavlja torej obnem tu di resno politično krizo, katero Nemci izkoriščajo po svojih najboljših močeh.

Tretja zadeva, imenovanje v State Departmentu, pa so povzročila v senatu silno opozicijo, tako s strani liberalnih krogov kot iz tabora izolacionistov. Senator Claude Pepper se je izrazil, da so ta imenovanja v nesoglasju s politiko predsednika Roosevelta. State Department je bil izpostavljen srditim napadom radi svoje politike apizarstva napram Španiji diktatorja Franco-a, radi svojih neuspehov z Darlanom in Giraud-om in radi svoje težnje, da potegne v svoje vrste predstavnike milijonarjev in reakcionarjev.

Ta opozicija v senatu, ki je zahtevala, da bi moral State Department najti v teh večvažnih trenutkih bolj primerne predstavnike ameriških stremiljen in idealov, se je morala upogniti nujnosti položaja, ki ni dopuščal nobenega odlašanja — reorganizacija našega zunanjega ministerstva je bila tako nujna, da je dobila administracija potrebno število glasov, da izvede svoj načrt. Najbolj pozitivni rezultat tega boja bo najbrže to, da novo imenovani uradniki ne bodo mogli pozabiti, kako je senat napadel politiko State Departmenta.

Predsednik Roosevelt je sam do neke mere priznal važnost te opozicije, ko je dal jasno razumeti, da bo imel State Department izvajati njegovo politiko.

Ta vihar, ki je dvignil mnogo prahu v Washingtonu, je pokazal, da ameriška zunanja politika ne more več ostati negativna in pasivna. Prav tako kot so oborožene sile Zedinjenih držav povsod agresivno na delu proti našim sovražnikom, mora tudi naše zunanje ministerstvo s precejšnjo agresivnostjo postati zunaj v svetu predstavnik želja in idealov ameriškega ljudstva. Ako hoče State Department odgovarjati tem zahtevam, bo moral ostati v zvezi z ljudstvom, tako da bo vedel, kaj narod hoče. Le tako bo moglo priti do tega, da bodo zahteve javnosti izvedene, in kadar bodo izvedene, da bo narod tudi zvedel, kaj so bile posledice. Le tako bo narod razumel, za kaj gre in pozabil svoje sedanje dvome in nesigurnosti—in svojo grenkobo.

Kupujte vojne bonde!

Ustanovljena 7. Joljeta, III. dne 8. aprila, 1894. Inkorporirana 7. Joljeta, državi Illinois, dne 12. januarja, 1898.

GLAVNI URAD: 261-263 N. OHIO ST., CHICAGO ST. JOLJET, ILL.
Telefon v glavnem uradu: Joljet 2448; stanovanje glavnega tajnika 2448.
Od ustanovitve do 31. oktobra, 1944 imala skupna izplačana podpora \$9,348,098
Solventnost 138.43%

GLAVNI ODBORNIKI
Glavni predsednik: JOHN GERM, 817 East "C" St., Pueblo, Colo.
Prvi podpredsednik: JOHN ZEPHAN, 5725 W. 15th St., Chicago, Ill.
Drugi podpredsednik: MATH PAVLAKOVICH, 4715 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
Tretji podpredsednik: JOSEPH LEKMAN, 195-22nd St., N. W., Barberton, O.
Četrty podpredsednik: MIKE CERKOVNIK, P. O. Box 267, Mt. Minn.
Peta podpredsednik: JOHANA MOHAR, 1138 Dillingham Ave., Sheboygan, Wis.
Šesti podpredsednik: GEORGE PAVLAKOVICH, 4973 Pearl St., Denver 18, Colo.
Glavni tajnik: JOSEF ZALAR, 381 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Pomoćni tajnik: LOUIS ZELEZNIKAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Glavni blaginjak: MATT F. SLANA, 381 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: REV. MATE BUTALA, 416 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Vrhovni zdravnik: DR. JOE E. URSICH, 1901 W. Cermak Rd., Chicago 8, Ill.

NADZORNI ODBOR
Predsednik: GEORGE J. BRINCE, 513 Adams Ave., Eveleth, Minn.
Prva nadzornica: MARY E. POLUTNIK, 1711 E. 26th St., Lorain, O.
Drugi nadzornik: FRANK LOKAR, 1303 Hawthorne St., Pittsburgh, Pa.
Tretji nadzornik: JOHN PEZDITZ, 14904 Pepper Ave., Cleveland, O.
Četrty nadzornica: MARY HOEHEVAR, 21241 Miller Ave., Cleveland, O.

FINANČNI ODBOR
Predsednik: JOHN GERM, 817 East "C" St., Pueblo, Colo.
Tajnik: JOSEF ZALAR, 381 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Prvi odbornik: FRANK J. GOPODARICH, 300 Ruby St., Joliet, Ill.
Drugi odbornik: MARTIN SHUKLE, 811 Avenue "A", Eveleth, Minn.
Šesti odbornik: RUDOLPH G. BUDMAN, 409 Burlington Rd., Wilkesburg, Pa.
Četrty odbornik: GEORGE J. BRINCE, 513 Adams Ave., Eveleth, Minn.

POROTNI ODBOR
Predsednik: JOHN DECHMAN, 1102 Janney St., Pittsburgh, Pa.
Prva porotnica: MARY KOSMERL, 117-5th St., S. W., Chisholm, Minn.
Drugi porotnik: JOSEPH RUSS, 1101 E. 8th St., Pueblo, Colo.
Tretji porotnik: JOHN OBLAK, 215 W. Walker St., Milwaukee, Wis.
Četrty porotnik: JOHN TERSELIH, 1947 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.
Peti porotnik: JOHN BEVECO, Alexander Ave., Strabans, Pa.
Šesti porotnik: LUKA MATANICH, 2324 E. 19th St., South Chicago, Ill.

UREDNIK IN UPRAVNIK GLASILA
IVAN ZUPAN, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.
VODJA ATLETIKE
JOSEPH ZORC, 1045 Wadsworth Ave., North Chicago, Ill.
NACELNICA MLADINSKE IN ŽENSKKE AKTIVNOSTI
JEAN M. TEZAK, 457 Indiana St., Joliet, Ill.

Vsa pisma in denarne zadeve, tikajóce se Jednote, naj se pošiljajo na glavnega tajnika JOSEFA ZALARJA, 381 N. Chicago St., Joliet, Ill.; dopise, društvene vesti, razna namnila, oglase in naročila pa na GLASILO K. S. K. JEDNOTE, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

URADNO NAZVANILLO

I.

Asesment 70 let starih članov in članic

Pri seji glavnega odbora z dne 29. julija 1944 je bilo soglasno sklenjeno, in določeno, da so 70-let stari člani in članice, od 1. januarja 1945 naprej *prosti samo smrtninskega asesmenta*, vse druge mesečne asesmente in prispevke pa morajo prizadeti sami plačati.

To določilo velja za vse one člane in članice, ki so dopolnili 70-letno starost pred 1. julijem 1944, oziroma za vse one člane in članice, ki so bili dosedaj na listi 70-let starih.

Oni člani in članice pa, ki so postali 70 let stari po prvem juliju 1944, morajo nadaljevati s plačevanjem *vseh mesečnih asesmentov in prispevkov*, kot so jih dosedaj plačevali.

II.

Objava imen društvenih uradnikov

Društva, ki do sedaj še niso naznanila imena uradnikov (ic) se prosijo, da to takoj napravijo. Imena in naslove društvenih uradnikov (ic) za leto 1945 je treba na glavni urad naznaniti, tudi če so za tekoče leto izvoljeni isti odborniki (ice), kot so bili leta 1944.

III.

Jednotini stenski koledarji za l. 1945

Na rokah imamo še nekaj stenskih koledarjev. Društva ali posamezniki, ki koledarje želijo, naj pišejo na glavni urad in koledarje se bo brezplačno poslalo.

Za glavni urad K. S. K. Jednote:

Josef Zalar, glavni tajnik.

Načelnik javnega zdravja priporoča splošen zdravstveni program

Dr. Thomas Parran, načelnik Javnega Zdravja v Zedinjenih Državah, smatra, da je eden glavnih ciljev ameriškega ljudstva za povojno dobo program za narodno zdravje in je v tem smislu tudi predložil program za splošno javnost zdravje, potom katerega bo omogočeno in zagotovljeno boljše zdravje in zdravniška oskrba za prebivalstvo vse dežele.

"Javno zdravje, v katerem se odraža v splošnem pregledu zdravje posameznika, je največja briga javnosti," pravi Dr. Parran. "V skupnem prizadevanju in sodelovanju javnosti, zdravstvenih oblasti in zdravništva bi bilo mogoče doseči demokratični cilj enako pravnega dostopa vsega ljudstva do zdravniške oskrbe in boljšega ljudskega zdravja v splošnem."

Tekom zadnjih let, je dejal Dr. Parran, je sijajen napredek zdravniške znanosti vzbudil veliko pozornost med ljudstvom, ki se je spričlo tega pričelo bolj zanimati za zdravstvene zadeve. In v programu, kakršnega je on predložil, pravi, da je vključeno vse kar je potrebno za zadostno zdravniško in bolnišniško oskrbo bodisi doma ali v bolnišnici, a obenem pa program določa tudi obsež-

no delovanje v pogledu preprečitve bolezni in raznih epidemij potom izboljšane higijeničnega stanja v splošnem. Po tem načrtu bi bilo zdravstvene delovanje lokalizirano, a prirejeno navzlic temu tako, da bi moglo služiti zdravstvenim potrebam posameznih držav. Načrt bi bil financiran potom zavarovalnice, davkov ali pa potom obojega.

"Zdravstveni program za katerega se potegujemo," je dejal Dr. Parran, "bo zagotovil najboljše zdravje in zdravniško oskrbo vsemu prebivalstvu. Bolnišnice imajo danes pred seboj večjo odgovornost kot kdajkoli... bolnišnica bodočnosti mora biti ustroj splošnega ljudskega zdravja, z napravami in z izurjenimi močmi, ki naj služijo v prid boljšega javnega zdravja, kot tudi v svrhu preprečitve bolezni in zdravljenja bolnih.

"Za izvedbo narodnega programa za javno zdravje bo potrebno podvzeti številne korakov. Prvi korak, ki bo potreben, bo uporaba vse razpoložljive znanosti za preprečenje bolezni v vsaki posamezni občini, kraju ali mestu. Obstojajo namreč važni vzroki za bolezni in smrti, ki so sicer preprečljivi, a v kljub temu črpa jo našo narodno moč — in te vzroke smo še le pričeli izsledovati in odpravljati. Narodni zdravstveni program, izvajen v vseh posamez-

nih krajih dežele, bi zelo znižal in omejil število in obseg bolezni med prebivalstvom.

Socialno zavarovanje na širokejši podlagi bo veliko pripomoglo k boljšemu javnemu zdravju, ker bo razširilo in povečalo javne stroške bolezni — toda neglede kako popolno ozir, izpopolnjeno bo socialno zavarovanje v bodočnosti, zdravstvenega programa navzlic vsemu ne bo nobenkoli predstavljalo, bo pa veliko pripomoglo in doprineslo k narodnemu zdravstvenemu programu... kadar mora javnost nositi stroške bolezni, tedaj se z večjo vneto pobrigo za zdravje ljudstva v splošnem.

"Prepričan sem, da bo mogoče razviti v tej deželi javni zdravstveni program na narodni podlagi in na tak način, ki bo prilagodljiv in sprejemljiv za vsako izmed 48 držav Unije v socialnem in ekonomskem oziru. Tega programa pa si ne predstavljam kot docela socializiranega ali pa docela privatnega podvzetja... bil bi nekakšna kombinacija obojega, prirojen tako, da bi služil ameriškiemu ljudstvu, katero čezdalej bolj uvideva potrebo izboljšanja javnega zdravja, ker le zdravi državljani in državljanke morejo nositi in izvajati naloge in odgovornosti miru... ki bo sledil sedanjim vojnim časom in vojnemu naporu."

FLIS

ZDRAVJE V ZIMSKEM ČASU

Naša telesa so z ozirom na zimski čas jako utrjena in se nas ne prime sleherni mrazek ali maphen prehlad.

Naše telo je prav za prav počivališče in gojišče naštetih bakterij, kužnih klic in slednji od teh malih nevidnih sovražnikov našega telesa komaj čaka prilike, kdaj nas bo lahko napadel. Kar poglejmo! Na vsakem kvadratnem centimetru naše kože (povprečno čiste) imamo okoli 40,000 bakterij različnega rodu in različno nevarnih. Nos je s svojo sluznico pravi center za gojitev katarja, če je le podana prilika za to.

Prav tako usta z vsemi mogočimi nesnagami, ki prihajajo od zunaj, da o črevesju sploh ne govorim. Kako je samo obleka prepojena z razno nevidno nesnago, pa stanovanje, hrana in sploh slednja stvar, s katero pridemo v dotiko.

Če bi imeli te stvari stalno pred očmi, potem bi morali že iz strahu pred boleznijo ponoreti. Hvala Bogu, da imamo prav v tem oziru slonovo kožo! Koliko so že medicinci o tem pisali, govorili, predavali — vse zaman!

Vsak malenkosten prehlad je lahko uvod v tragedijo našega telesa, zdravja ali celo življenja; seveda, če ga zanemarimo. Zanemarjen pa je prehlad tedaj, če ničesar ne ukrenemo, da ne bi spravili vnete sluznice v red. Čim čutiš prehlad, pojdi v posteljo in ostani v njej še dan potem, ko misliš, da si že popolnoma dober. S tem se ne boš pomehkušil.

Če se ti temperatura dviga in doseže 38 stopinj C., smatraj to za nevarnost in išči zdravniško pomoč.

Bakterije, bolezenske klici so se jele razmnoževati in ogrožajo organizem. Domačim čajem in domačim nasvetom ne zaupaj, da ne boš trpel morda vse življenje.

Moderna kemoterapija, ali zdravljenje s kemičnimi snovmi se je danes silno razvila in se še razvija. Prav v zadnjih letih je dala znanost zdravniku v roke sulfanilamidne spojine, ki so zanesljivo orožje proti povzročitelju bolezni iz vrste streptokokov, ki povzročajo huda vnetja in gnojenja. Danes ni nobene bolezni več, ki bi bila v začetnem stanju

neozdravna. Le pravočasno se je treba obrniti po strokovno pomoč.

Bolezni, ki jih prinaša hladna doba, so prav mnogoštevilne. Od rahlega prehlada do težke pljučnice, od rahlega trganja do revmatizma, ki telo naravnost razdene in uniči.

Da se obvarujemo prehlada, moramo biti pravilno oblečeni, ne premalo, ne preveč, moramo imeti telo pravilno vzgajeno, biti zmerni v vsem in če se pečemo z zimskim športom, vedeti do kam smemo, da ne bo to na škodo našemu telesu. Tudi prehrana mora biti primerna.

Zgodovina napadov na Belgrad

"... Za gradom teče rdeča kri, da bi gnala mlinske kamne tri"

Slovenska narodna pesem, ki poje o Beogradu, "kjer teče rdeča kri, da bi gnala mlinske kamne tri," ni imela svojega pomena samo za Laudonove čase, to je l. 1789, ko je Laudon zavzel Beograd, pač pa že nešteto krat prej. Ne pravijo zastoj o Beogradu, da je to "najbolj krvavi kamen vseh bojišč Evrope."

Nekaj zgodovine naše prestolice ne bo odveč, v teh dneh, ko po beograskih ulicah zopet teče kri. Kadar govorimo o zgodovini beograsskega mesta, mislimo seveda na beograssko trdnjavo. V turških časih je bilo mesto namreč še tako majhno, da je njega glavni del spadal med obzidji znamenite trdnjave ob ustju Save in Donave.

V avgustu leta 1717, je princ Evgen Savojski zavzel Beograd. Turki so bili tako premagani, da so morali odstopiti Avstriji poleg drugih pokrajinj tudi severno Srbjo z Beogradom. Po vsem krščanskem svetu je zavladalo takrat silno veselje nad tem, da je izginil polmesec iz Beograda.

Prva skrb takratne avstrijske vlade je bila, da utrdi Beograd, da "ostane za sedaj in za vse večne čase (... nun und kuenftigen weltewigen Zeiten). Pri tem je avstrijsko vladno podpiral papež Benedikt XIII., ki je ukazal dvakrat (l. 1725 in l. 1730) duhovščini nemških in ogrskih dežel, da mora nabrati za utrdbo Beograda in Temešvara v 5 letih po 800,000 goldinarjev; duhovščina v Neaplju, Siciliji in Milanu je morala istočasno nabrati dvakrat po 1,200,000 goldinarjev. Pet let kasneje je papež Klement XII. ta ukaz ponovil. Trdnjavo so gradili 13 let. Ko je bilo delo končano, je spadal Beograd med najsilnejše trdnjave v Evropi. Avstrijska vlada je zahtevala, da mora biti prebivalstvo vseh važnih obmejnih utr-

jenih mest nemško in katoliško. Zato so se morali l. 1724 Srbi izseliti iz utrjenega dela Beograda. Naselili so se tik utrdb ob Savi (Savsko mesto, kjer so se Nemci trdovratno upirali narodnim osvobodilcem), dočim so stanovali v utrjenem delu mesta, ki je bil pretežno ob Donavi (Donavsko mesto), Nemci iz Wormsa, Speiera, iz Avstrije in od drugod. Takrat je bila v Beogradu štirirazredna jezuitska gimnazija. Neko takratno poročilo omenja, da je bilo v Beogradu takrat 138 nemških rokodelcev.

Komaj je bila trdnjava dobro dovršena, se je ponovno l. 1737 vnela vojna s Turčijo, v kateri je bila Avstrija hudo tepena. Ko je bil 23. julija 1739 grof Walles pri Grocki ob Donavi premagan, jo je kar popihal preko Donave in ni poskušal močno utrjenega Beograda niti braniti.

Nemški tank, katerega je zadela zavezniška granata je pri tem zadela še na bombo, ki ga je postavila na glavo in mu onemogočila nadaljno razdiralno delo. Krog njega je videti več ameriških vojakov, ki si ogledujejo uničenega nemškega velikana, ki je bil poznan pod imenom Mark VI.

tako tudi pri porušenem Savskem mostu. V glavnem je napadala Koevoeva armada pod vrhovnim poveljstvom nemškega generala v. Mackensena. Na enega Srba je napadalo 10 Nemcev in Avstrijcev. En srbski top je obstreljevalo 15 nemških. V treh dneh so Nemci izstrelili na Beograd 100,000 topovskih strelcev vseh kalibrov. 24. septembra so predrli do Dušanove ulice in začeli so strašni poulični boji. 26. septembra so se borili zadnji junaki na barikadah pred vseučiliščem in ob gledališču. Tega dne so se Srbi pod poveljstvom generala Mihajla Živkovića dobesedno borili do zadnje kaplje krvi.

Krvava črna nedelja 1941
Na cvetno nedeljo, dne 6. aprila 1941 ob 7:10 zjutraj so se vsuli — brez vsake vojne napovedi — prusijaški letalski razbojniki nad Beograd. Že kmalu je bilo vse mesto zavito v dim in mnogo zgradb je bilo v ognju. Barbarški prusijaški napad je našel ljudi na ulicah, ko so odhajali ali pa prihajali k službi božji. Zato so bile tudi žrtve ob tem prvem napadu tako številne.

Drugo bombardiranje je pričelo okrog 10:30. Razdejanje je bilo tudi pri tem zločinskem napadu nepopolno. Popoldne istega dne so se nad junaško mesto spustili nemški Stuka-bombniki in bombardirali vse od kraja. Nemški stroglavci so napadali gruče beguncev, avtobuse in sploh vsa vozila.

Bombardiranje je še ponovilo naslednjega dne, v ponedeljek 7. aprila. Bivši ameriški poslanik v Beogradu Arthur Bliss Lane pravi takole: "Iz Dedinja smo gledali na Beograd, ki je bil ves v plamenu in dimu. Popoldne sem z avtomobilom odšel v mesto, da si od blizu ogledam celotni položaj in da poslušam Mrs. Mabel Grajić, znano Američanko. Stanovanje sem našel popolnoma razdejano. Veliko število bomb so Nemci zmetali v sredino mesta, čeravno tam ni bilo nikakih vojaških objektov. Poslopja so gorela in vročina je bila tako velika, da nas je peklo v obraz, čeravno smo vozili s hitrostjo 45 kilometrov na uro. Ulice so bile nastlane razbite opeke in drobec šip. Zadnji del poslaniškega poslopja je bil popolnoma razdelan. Sosedno stavbo je zadela sedem bomb. To noč je bilo mesto ena sama mogočna baklja.

Na veliki petek, 11. aprila so bombardirali mesto Madjari. Zopet je bilo nekaj sto ljudi

Ostal je samo tisti del trdnjave, ki so ga bili zgradili Turki pred prihodom Avstrijcev. Ta je preživel z nekaterimi izgubami tudi prvo svetovno vojno.

Ko so se Srbi osvobodili, je ostala beograsska trdnjava — Gornji grad — v turških rokah, dokler ni prišel čas, da so morali tudi to zadnje oporišče svojega gospodarstva v Srbiji zapustiti.

22. septembra 1915
Poročilo o zavzetju Beograda v prvi svetovni vojni po Nemcih in Avstrijcih pravi tole: "Noč 22. septembra 1915 je bila strašna. Nemška artiljerija je neprestano bombardirala mesto. Ko se je 23. septembra zdanilo, ga ni bilo mogoče več spoznati. Vse je bilo zmetano, po ulicah je vladal strašen nered in mnogo hiš je bilo porušenih. Ponoči naslednjega dne so Nemci in Avstrijci prešli čez Donavo. Na donavski obali, na Adi Ciganliji so bile strašne borbe na nož. Ravno

mrtvih. V mestu je zmanjkalo živil, vode, elektrinice luči, telefona, brzjava in tudi policije. Nekaj dni kasneje je nemško poslanstvo ocenilo število žrtev na 15,000 ubitih.

Zgodaj zjutraj, 12. aprila so Jugoslovani pognali v zrak vse tri mostove na Donavi in Savi. Eksplozije so bile tako močne, da so stresale našo hišo na Dedinju, ki je 5 kilometrov od tam oddaljena. Zvečer so se pokazali v mestu prvi Nemci — častniki z 12 motociklisti. Donavo so prekoračili pri Pančevu s parnikom in tako mesto uradno zasedli. Na velikonočno nedeljo, 13. aprila, so defilirale po beograsskih ulicah mehanizirane nemške čete, ki so prihajale iz jugovzhoda."

Moskva, 20. okt. 1944. (Reuter.) — Maršal Stalin je danes zvečer v svojem drugem povelju, naslovljenem generalu Tolbukinu, naznanil, da so enote III. Ukrajinske fronte s sodelovanjem Narodno osvobodilne vojske očistile nemške garnizije v Beogradu in osvobodile glavno mesto naše zavezničke Jugoslavije." **Bazovicca.**

NEMCI BEŽE...

Zuerich, (ONA) — Različni avstrijski časopisi, ki so prispele sem, poročajo, da je ves dunajski okraj popolnoma preplavljen od številnih nemških beguncev, ki so se rešili iz Rumunije, Bolgarije in drugih ogroženih dežel na Balkanu in jugovzhodu Evrope.

Nacistična stranka je ustanovila poseben "odbor za repatriacijo," ki je prevzel skrb za te begunce. Ta odbor deli beguncem, ki so pribežali deloma brez vsega, potrebne legitimacije, na podlagi katerih si potem morejo preskrbeti denarno podporo in druge neobhodno potrebne stvari.

Nemci pa tudi, pri teh ljudeh ne pozabljajo na svoje lastne vojaške potrebe. Začeli so namreč takoj odbirati vse take, ki so sposobni za vojaško službo, ali pa za delo v vojni industriji. Te zberejo potem v posebne transporte in jih odvažajo v najrazličnejše kraje Nemčije.

Pred leti so Nemci pošiljali neštete tisoče na vzhod, v Rusijo, na zahod, v Belgijo in Francijo, in na jug in jugovzhod. Večina teh kolonistov, trgovskih in industrijskih "strokovnjakov" se je že vrnilo. Zdaj prihajajo še zadnji nazaj v Rajh.

Kupujte vojne bonde!

NAZVANILLO IN ZAHVALA

Z žalosnim in potrjim srcem naznanjamo tužno vest vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, da je dne 16. decembra 1944 za vedno v Gospodu zaspala naša nad vse ljubljena mama

Margareta Pancar

ROJENA PUNTAR

Rojena je bila 10. junija 1879 v vasi Unec, fara Leskovec na Notranjskem; njen soprog, oziroma naš ljubljeni oče Frank Pancar je pa umrl dne 6. febr. 1944.

Tu zapuščata nas, žalujóce otroke: Anton, v Clevelandu, O.; Margareta, poročena Poška v Elizabeth, N. J.; Frank nekje onstran morja v Italiji; John, Joseph, Sophie in Angelina pa tukaj v Vandling, Pa. Zapuščata tudi svojo mater Jero Puntar, ki bo letos (če dočaka) 17. marca stara 95 let. Dalje zapuščata dva brata, Antena v Clevelandu, O. in Franka v Vandlingu, Pa.

V prvi vrsti se zahvaljujemo č. g. župniku Rev. F. A. Jevniku za podeljene zadnje sv. zakramente in za lepe cerkvene obrede. Hvala vsem za naračene sv. maše, za darovane rože, vsem, ki so prišli pokojniko kript in jo spremlili na pokopališče.

Pokojnica je spadala k naši slovenski cerkvi sv. Jožefa in k društvu sv. Ance št. 130 KSKJ, tako tudi k SNPI in k Oltarnemu društvu. Priporočamo jo v molitev in v blag spomin.

Zalujóci ostali:

ANTON, JOHN, FRANK in JOSEPH, sinovi
MARGARET, SOPHIE in ANGELINE, hčere
FRANK in ANTON, brata.

Vandling, Pa. 3. januarja 1945.

LOVRAČ

spisal
JAN PLESTENJAK

"Nič ti ne branim, čeprav te imam rad," se je začel zvito izmikati in pomislil na večere, ko je vasoval z njo, potem z Lenko in nazadnje z Micko ki se je priklatlila na kmete od Bog ve kje. Matevž Marijanice ni imel resnično rad. Bil je lenuh, pokvarjen fant, ki je imel zelo kosmato vest, zlasti ko je šlo za tvoje in moje. Dekleta so mu bile brisalke, kamor je vtičkal svoje umazane prste. Ob Marijanicinem bolj budalastem kot iskrenem namigavanju je obšla Matevža zlobna misel, ki se je razveselil, in hitro odgovoril.

"Marijanica, zagrabi, to je prilika, ki je ne bo nikoli več, Midva pa ostaneva prijateljka, kot sva bila. Velja?" je brez čustva in brez sramu odločil Matevž.

"I, seveda," se mu je surovo nasmehnila Marijanica in mu segla v roko.

Matevž je zdiral v dolino in se napil. Ne na žalost, ampak na veselje. Vedel je, da mu bo Marijanica mogla postreči z denarjem in z vsem, ko bo Lovračeva žena.

Marijanica si je pa tisto noč namisljala moža, ki jo bo negoval in oblačil, ona pa bo ukazovala po košeninah in njivah, hodila ob nedeljah gosposko k maši in razkazovala bajtaricam in deklamirala ruto, zlato veržico in svetle prstane.

"Vzamem ga!" je bil njen sklep tudi, ko se je prebudila. V srcu ji je pa vendarle kljuval Matevž, ki jo je znal obnoretiti.

XV.

"Vzamem te," je rekla tudi Lovraču, ko jo je vprašal.

"Ne bo ti treba trdo delati, gospodinja boš, za njive in košenine dobim pa ljudi, če se mi otroci spuntajo," ji je razlagal Lovrač in ogledoval njeno postavo. Bila mu je všeč. V pleča je bila čokata, čez pas pretegnjena, noge je imela močne in koščene. "Kakor nalašč za Gonte!"

"Ničesar ti ne bo manjkalo, samo rada me boš morala imeti," se je muzal Lovrač, ni pa našel več besed, da bi razložil svoje želje in da bi ji opisal dobrote bodočega skupnega življenja.

"Saj vem," se mu je odmikala in povsela oči, da bi se ne izdala.

"Res sem nekoliko star, ampak..." Dvignil je pest in udaril po mizi, da je zaškripalo. "Viš, ne bojim se ga, pa če bi prišel iz pekla!"

"Jezesta!" je kriknila Marijanica in se ustrašila presilne moči, Matevž je bil drugačen. "Toda gruntar ni!" jo je vabilo od drugod.

Mrak se je že lovil med drevjem, zagrinjal cerkev svete Katarine in tudi skozi okna je pogledal in omrežil Lovrača in Marijanico.

"Marijanica, dolgo pot imam pred seboj, ampak nate bom mislil. Saj si moja!" Prijel jo je za roko, ki mu je ni odtegnila.

"Marijanica, čez tri tedne bova mož in žena. Ali me boš imela rada?"

"Bom!"

"Vse ti bom dal, tudi grunt bi prepisal nate; nič se ne boj, ne bo ti slabo." Besede so se mu zdele tuje in čudil se je, kje jih je našel. To ni bil več Lovrač.

Marijanica ga je verno poslušala, držala njegovo roko, mislila pa na Matevža.

"Stari dedec tako ne bo dolgo," ji je odnekod prišla misel, ki se je ni mogla otresti. Ob vsej skvarjenosti je bilo vendarle nekam groza.

Čez tri tedne je bila poroka in po poroki svatovanje. Bilo je veselja za dva dni, žalosti za pet dni. Marijanica je sedela

za mizo kot lesena, se sramežljivo odmikala Lovraču, da so svatje sodili: "Lej, kako so jo ljudje osirali, pa ne bo napak." Marijanica pa je bila v resnici vsa zbegana. Vse ji je bilo kot sanje in zaeno čudna strast in groza. Zdelo se ji je, da vsi berejo iz njenih oči, da laže, da je lagala pred otlarjem in da se pogreza v čudno temo, ki jo obdaja s strahom. Pila je, od željne razburjenosti gnana.

Ko so na noč prišli zaplečniki, se je med njimi pokazal tudi Matevž. Marijanica je vztrepetala. Skočila bi bila k njemu in zakričala vsem svojo laž ter zbežala z njim od Lovrača, saj se je vse v njej upiralo zoper tega moža. Fantje so poprosili nevesto za ples. Matevž jo je prevzel. Zaplesala sta divje, da je odmevalo po podu.

Lovrač je gledal. Kar smejalo se mu je, ko je videl svojo ženo, da se vrti kot iskra. Toda smeh mu je prešel v bolečino, ko je opazil, da pleše in pleše — in skoro vedno z Matevžem. Vso kipečo jo je oprežno zvalil spet za mizo in jo pridrževal ob sebi in s težavo potlačil jezo, ki ga je kuhala.

Iznenada je pogledalo skozi okna sonce. Tedaj je bilo treba

odrniti. Prežalci so se motali okrog miz, praznili ostanke iz kozarcev in skled.

"Še eno vižo!" je ukazala Marijanica in se oklenila Matevža. Plesala sta divje in obeh je gorelo iz oči.

"Jaz ne grem z njim," mu je pošepetala.

"Ne bodi neumna," jo je krotil Matevž.

"Saj ga vidiš!"

"Potrpi, vse še pride," ji je šušljal Matevž.

"Pojdimo!" je zaklical Lovrač. Svate so vstali, godci so prenehali.

"Pijmo še na zdravje moji ženi in se poslovimo. Ostanimo si prijatelji, kot smo bili današnjo noč," je sklenil svatovanje Lovrač.

Marijanici je šlo na jok in kar ni hotela iz hiše.

"Ne bodi no taka," so jo svatili svatje. "Terno si zadela," so ji hvalile ženske grunt in moža.

Marijanica si je obrisala oči in omotična od vina in plesa opotekaje šla s procesijo svatov proti Gontam.

XVI.

Dom je bil zapuščen in prazen, ko sta prišla Lovrač in njegova žena Marijanica. Otroci so bili gnali živino.

Stregel ji je, sam ji skuhal kave, razvedriti je pa ni mogel.

"V mesto se popeljeva, vsega ti nakupim," jo je tolažil, pa potolažil je ni. Legla je in le-

žala do polnega dne, ko je Lovrač že oral in so se otroci pehali in preganjali z živino po Jegalah.

Zdržala je v dolino. Nič več ni mogla prenašati samote, ljubeznivost Lovračeva se ji je studila. Pomudila se je mimogrede pri znankah in naletela tudi na Matevža.

"Matevž, težko ga bom prenašala!"

"Pridem in se pomeniva," jo je ošvignil, da bi ga ne slišali drugi, in nakladal hlode.

Marijanico niso te obljube ustrašile, ampak razveselile. Odsšla je spet domov in zdelo se ji je, da je potolažena.

Nekaj dni za tem je bil praznik.

"Marjanica, tako sem sklenil, k maši bova hodila. Prej nisem. Saj veš. Pa Lovriček in Katarina in Milka z nama. Za poroko sem bil pri spovedi," jo je nagovarjal.

"Jaz bom šla k prvi maši!"

"Skupaj pojdimos. Kaj pa, če bi zapregel?"

"Pa daj!"

V jutrnjem mraku so racali s hriba v dolino; konja sta hrskala. V dolini, kjer je imel Lovrač šupo za voziček, je zapregel. Konja sta zdiralja proti fari.

"Lovrač se je pa prenaradil," so menili kmetje.

"Bržkone ga priganja mlada. Prav je, da bo že konec njegovega brezverstva."

Po maši sta se odpeljala sa-

ma, otroci so krenili na pokopališče k materi. Lovrača pa ni sta šla domov. Peljala sta se v trg, tam južinala in se pomudila še nazaj grede v krčmi.

Pozno v noč sta se šele vračala. Ona je bila zadirčena, Lovrač pa mehak, da bi objel sleherno drevo, ki sta mu presekalala senco.

"Marijanica, le rada me imej!"

"Kako še? Saj te imam."

"Moja žena si!"

"Vem!"

Marijanica je molčala.

Lovrač se je zamislil, spomnil se je Jere. Pogrešil je otroke, že prej je spoznal v njih očeh, da jim je dom še bolj tuj. Mamila ga je pa Marijanicina zastavnost in skoro prijala mu je njena samosvojost.

"Se že unese," si je namisljal. "Privadi se, pa je ne bo boljše žene."

"Trudna sem," je potarnala in komaj lezla v hrib.

"Odpočij se jutri. Jaz moram po opravkih k sodnji."

"Res?" Lice se ji je razjasnilo in ustne so ji zadrhtele.

XVII.

Meseci nesrečnega in zlaganega zakona so tekli. V Lovraču je časih vzkipelo, pa je pogoltnil jezo in si skušal nakloniti ženo z dobroto. Zdelo se mu je, da zmaga. Marijanica se mu je na videz kar dobrikala, čeprav ga je v resnici vsak dan bolj črtila.

Nekega dne je odšel Lovrač z doma po opravkih. Marijanica se je zasmejala, ko ji je zgignil spred oči, nato pa še sama odhitela v dolino, da se je za njo kotalilo kamenje. Ozrla se je nazaj proti hiši, če jo kdo ne oprežuje, dokler se za ovinki ni skrila in je mogla nemoteno zbrati svoje misli.

"Kdo bi trpel takega dedca, to živino staro! Pri miru naj bi me pustil, saj je že dosti star, kuhala bi mu že!" si je namisljala in si slikala sončno življenje, le da bi Lovrača ne gledala pred seboj.

"Vse bi se spremenilo, da se mi le posreči! Joj, potem bom pa samosvoja, priče zadostujejo, ko mi je obljubil prepis name. Testamenta pa tako kot

tako nima. To sem že dognala. Da bi Matevž le besedo držal!"

Na licih ji je žarelo zdravje, v očeh so se pa lovile čudne sence prikritih načrtov, katere je tkala in spletala v nočeh in dnevih.

(Dalje prihodnjič)

Kupujte vojne znamke!

Angleški

Molitveniki

V krasni vezavi, najfinejšega izdelka.

"KEY OF HEAVEN" v finem usnju \$1.75

Naročite pri:

SLOVENIC PUBL. CO.
216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

Naročite si dnevnik!

V Clevelandu izhaja že nad 40 let slovenski list z imenom

"AMERIŠKA DOMOVINA"

V teh časih, ko se vrste svetovni dogodki tako naglo mimo nas, bi moral biti v vsaki slovenski hiši vsaj en SLOVENSKI DNEVNIK

Ako še niste naročeni na

"AMERIŠKO DOMOVINO"

nam sporočite in poslali vam jo bomo za en teden BREZPLAČNO na ogled. Izhaja vsak dan razen ob nedeljah in postavnih praznikih.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

je primeroma zelo poceni. Za vse leto vas stane samo \$6.50; za pol leta \$3.50, za četrt leta \$2.

Naročite si jo na ogled. Prepričani smo, da se vam bo list dopadel.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. Cleveland 3, Ohio

NAROČITE IN ČITAJTE

priznано najboljšo slovensko družinsko revijo

"Novi Svet"

Prinaša zbrane članke, črtice in najlepše zanimive povesti. Posebno je zanimiv "SLOVENSKI PIONIR," ki prinaša zgodovinske podatke slovenskih naselbin in slovenskih družin v Ameriki. Nobena slovenska hiša naj bi ne bila brez tega zanimivega in pomenljivega slovenskega mesečnika.

Stane letno za Ameriko \$2; za Kanado \$3.

Naročnino sprejema:

"NOVI SVET"

1849 W. Cermak Rd. Chicago, Ill.

Ohio...

mi smo prišli na dolgi poti skupaj

Ohio, ti si dala Ameriki sedem predsednikov v 75 letih, odkar smo mi državljani v tvoji državi. V teh 75 letih si dala narodu prvo ulično

razsvetljava, njeno prvo električno ulično železnico, prvo letalo, cash register, pnevmatično kolo, self starter. Ti si postala največja producentka v industriji in ker so tvoji iznajdljivi državljani sanjali o boljših načinih produciranja.

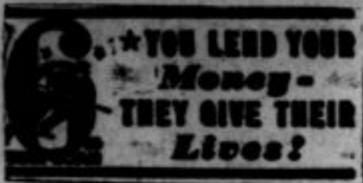
Mnogo teh iznajdb je zahtevalo nov razvoj od petroleja... in možje Standard Oil so bili na delu, da to izgotove. Standard Oil je dala lubrikacijo za prvo letalo... za prve železnice

v Ohio, da so vozile hitreje... za prvi avtni motor z notranjim pogonom — potem ko je bil proglašen kot izjalovitev in je bil na tem, da se ga pošlje nazaj v Anglijo.

Potom petroleja in njega magične sile, smo mi pomagali dovesti tvoje ljudi do novega in boljšega življenja. Moč stroja, ki opravlja delo, prej izvršeno z rokami... v tovarni, doma in na farmi. Kurjavo, luč in stotine drugih udobnosti. Hiter, udoben prevoz... novo udobnost, novo svobodo.

Da... in z sijajnimi novimi iznajdbami iz petroleja, zdaj v delu in ki še pridejo — smo prišli po dolgi poti skupaj, Ohio.

OUR PAGE

"The Spirit of a Rejuvenated KSKJ"

REMEMBER THE BOYS IN SERVICE
They Are Counting On You!

OFFICIAL NOTICE

I.

Annual Meeting of the Supreme Board

Notice is hereby served that the annual meeting of the Supreme Board will be called to order January 1945, 9 a. m., in the meeting chamber of the KSKJ Home Office, 3551-353 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Order of business will be as follows:

Thursday, January 25—Audit of books and accounts. Members of the Auditing Committee and the Supreme President attend this meeting.

Saturday, January 27—Meeting of the Finance Committee to be attended by members of said committee.

Monday, January 29—Meeting of the entire Supreme Board.

In accordance to By-laws all members of the Supreme Board are summoned to the annual meeting.

Societies having any matter to present to the Supreme Board are requested to forward same so it will be received at headquarters not later than January 24th, 1945.

II.

Assessment of 70 year old members

At the annual meeting of the Supreme Board July 29, 1944 it was unanimously approved that the 70-year old members, effective Jan. 1, 1945, would be exempt from paying mortuary assessments, but would be obliged to pay all other monthly dues.

The foregoing ruling applies to all members who had attained the age of 70 years before July 1944.

All members who had attained the age of 70 years after July 1, 1944, are obliged to pay all monthly assessments as they had in the past.

III.

Roster of local branches

Societies who have not as yet notified the Supreme Office as to the new officers of their lodges are requested to do so immediately. It is important that the Headquarters Office be notified of the list of officers elected for 1945, even if the official list is the same as it was in 1944.

IV.

KSKJ Calendars

We have a supply of KSKJ calendars on hand. Societies or individual members can have these calendars by writing to the Supreme Office, and same will be forwarded free of charge.

JOSEPH ZALAR, Supreme Secretary.

MONARCH BEER SWEEP CLEAN, OTHER WINNERS EDGE IN STEVE LOOP

Chicago, Ill. — The Monarch Beers took a big slice off the Jerin Butchers when they rolled a three-win over them in last week's session of the Steve Pin League.

John Zefran has his eye for the night with his 606 series, including 217 and 207 singles. Hank Basco, teammate followed with 495. Trying to keep the Butchers supplied with ration points were Frank Bieck 599, and Wally Smyth 490.

The other tilts were all edge wins. The Gottlieb Florists nulled the Darovic Lawyers, the Zeleznikar Fuels fired over the Kosmach Boosters, and the Tomazin Taverns took the pulse of the Dr. Grill quint.

The Fidelity team rolled a

solo in the absence of the Park View Laundry team. Carl Strupeck, 501, and Frank Strupeck, 492, scored high.

High scorers: Victor Prah, 487, Bill Arbanas, 459, Tony Dardovic 516, John Sluga 485, Louie Rabetz 518, Bill Neckar 482, Louis Zefran 537, Ralph Muha 443, Frank Kovacic 624, J. R. Tomazin 520, Louie Zidarich 532, Louie Zulich 492.

Other 200 markers were registered by Frank Bieck 215, Frank Kovacic 246, 203, and Louis Zidarich, 219.

Two former bowlers, both army men, were welcomed at the aisles last week, Edward Bogolin and Rudy Rom. Remember, fellows, when home on furlough, drop in to see us.

BOB TEZAK'S 629 AIDS FLORISTS TO GO INTO FIRST PLACE OF JOLIET LEAGUE

Joliet, Ill. — The features of last week's bowling meet of the Joliet KSKJ Men's Bowling League were: the 629 series rolled by Bob Tezak on games of 218 (high for the evening), 203 and 208; and the triple win of the Tezak Florists over the Avsec Printers, which helped them to take over first place in the league's standings. Another highlight of the nite was the pick-up of the big two split by Roy Keith.

The Peerless Printers notched up two wins over the Slovenic Coals. Eddie Carpenter's 553 and Eddie Ramuta's 535 series sparked the Peerless team and George Karl's 528 and Tony Buchar's 522 series were tops for the Slovenic Coals.

Avsec Printers 748 786 804
Tezak Florists 768 792 809

Due to their three close score wins over the Avsec Printers, the Tezak Florists are now safely perched in first place. Frank Gregory's 525 series sparked for the Tezaks while Lou Fabian's 537 series topped the Avsec scores.

White Fronts 748 832 743
The Eagle Store 859 831 859

The up-and-coming Eagle Store team took two games from the White Front Liquors and lost the other game by the margin of one pin. Bob Tezak's 629, Marty Slack's 533 and Andy Kludovich's 533 series keyed up the Eagle team, and Al Juricic's 547 and Doc Zalar's 517 series were high for the White Fronts.

(Continued on Page 8)

ON FURLOUGH

Staff Sergeant Anton J. Sikole, Bridgeport, O. — Staff Sergeant Anton J. Sikole, of the 15th Air Force, a member of St. Barbara Society, No. 23, is home on furlough. Anton has been in the service 26 months, seven months overseas, and has merited the following service decorations: Aviation Badge, A.A.F. Tech. Badge, Overseas Bar, Fame Ribbon Star, Air Medal with Eight Oak Leaf clusters, Citation, and Distinguished Unit Badge. Anton has a brother in the Netherlands, East Indies, who has been in the service for 36 months.

St. Barbara's Society has one-third of its membership in the armed forces.

Wounded in Italy

Cleveland, O. — Mr. and Mrs. Peter Stanish, 930 E. 78 St., were notified that their son, Pvt. Stanley Stanish, was wounded in Italy on Oct. 20, and is now in a replacement center in Italy. He is attached to the combat engineers.

Prior to entering service, Pvt. Stanish, 28, worked for the Pennsylvania Railroad. He has been overseas 2 years. He has two brothers in service, Cpl. Peter, Germany, and Fireman Chester, with the Navy.

Missing in Germany

Cleveland, O. — Pvt. Joseph Breznikar has been missing in Germany since Nov. 29, the War Department notified his parents, Mr. and Mrs. John Breznikar.

Pvt. Breznikar, 26, attended Maple Heights High School and worked at Lempeo Products, Inc. He was inducted Dec. 22, 1943, and went overseas as an infantryman in June. On Nov. 23 he wrote: "I hope to write to you from Germany soon."

K. S. K. J.
Members Serving
Our Country

3,815

MEETING NOTICE

Indianapolis, Ind. — Beginning in January, the regular monthly meetings of St. Aloysius Society, No. 52, will be held on the second Sunday of each month at 2 p. m. in the school basement at which time members are asked to attend and pay their dues.

Members who cannot attend the meetings will have an opportunity to pay, also, on the third Sunday of the month from 10 to 11 a. m. in the school basement.

Members will now have an opportunity to pay their dues either on the second or third Sundays of each month and will eliminate paying of dues at my home.

Most of the membership approve this plan, and if they cooperate as they have in the past, it will work out to their advantage.

At our December meeting a motion was passed that we increase our local dues from 12 cents to 15 cents per month. This means that all adult members not in the armed forces will pay 3 cents more per month beginning January 1945.

Frank A. Radez, sec'y.

Motorist: "How far to the next town?"

Native: "About three miles in a beeline."

Motorist: "Well, how far is it if the confounded bee has to walk and roll a flat tire along?"

LETTER FROM INDIA

New Delhi, India. — "Suspense was with us every minute and the mountains along the 'hant' were the most tortuous I had ever climbed during my one and a half years in the jungle," exclaimed Sgt. F. A. Setnicar of 1028 Lenox Ave., North Chicago, Ill., a member of St. Joseph's Society, No. 53 KSKJ, who along with S-Sgt. James Fletcher, Atlanta, Ga., and Cpl. James Hinton, New Orleans, La., were members of the first combat unit to enter China from Burma.

These men attached to the Chinese army in Burma responded to a call for volunteers to accompany a unit of the Chinese on a special mission.

At 6 o'clock the following morning the group joined the Chinese unit and set off for an undisclosed duty. Not until they had reached the summit of a high mountain on the second day were they informed that their mission was to guard the northeastern Burma border and to take a vital bridge near the border.

"Because air drop planes flew too low our requests for food, ammunition and medical supplies were unfilled for three days," continued Setnicar. "We were encamped high on a mountain overlooking the border. The nights were intensely cold, and of course the leech gave us the usual trouble. Other discomforts are matter-of-fact."

"I reckon," added Fletcher, "I'm about ready to see civilization again." Fletcher, who speaks the Kachin language well, was voted the most important man in the unit. Said Hinton: "Without him we would not have gotten the chicken and eggs from Kachin tribesmen to augment our meager field rations — and I like chicken."

CHANGE OF MEETING

Detroit, Mich. — At the recent annual meeting of St. Joseph Society, No. 249, a vote of confidence was given and the entire board of officers was re-elected.

The installation of officers will be held at the next meeting, Thursday, Jan. 11, at 8 p. m., 12th and Geneva Sts. At this meeting we will also distribute 1945 calendars.

Josephine Prazen, sec'y.

AMBRIDGE KSKJ MEMBER KILLED IN ACTION

Ambridge, Pa. — Pfc. Henry Francis Hochevar, 19, was killed in action in France Dec. 4, according to word received from the War Department by his mother, Mrs. Caroline Hochevar, 121 Maplewood Ave.

He had previously been reported as missing in action in France Dec. 4, by the War Department in a telegram received by Mrs. Hochevar on Dec. 18. Notice of his death was received Dec. 26.

Pfc. Hochevar, who was inducted Sept. 14, 1943, had landed in France the latter part of last October. He received his basic training at Ft. Benning, Ga., and was assigned to Clemson College, S. C., as an engineering student under the ASTP. During his first semester, the government discontinued the program there and he completed his Army

training at Fort Bragg, N. C. He was a Browning automatic rifle gunner in the Infantry, and had been awarded several medals for expert marksmanship.

He completed his grade school education at St. Stanislaus Parochial School and was graduated from Ambridge high school in 1943. Prior to induction he was employed by Wyckoff Steel Co.

In addition to his mother, survivors are three sisters, Mrs. John Smallis, Ambridge, Mrs. John Chereka, Brentwood, Pittsburgh, and Miss Helen Hochevar, at home; and one brother, Joseph, of Ambridge.

Pfc. Hochevar was a member of Society No. 183, KSKJ. Requiem Mass was offered Jan. 8 in St. Stanislaus church. (Photo on Page 1.)

CAPT. NAGODA KILLED IN BOMBER CRASH

Capt. Robert J. Nagoda

South Chicago, Ill. — Survivor of 28 hazardous flying missions in the recent Solomon Islands campaign in the South Pacific, Capt. Robert J. Nagoda, USMCR, age 24 years, came to his untimely end on Dec. 15th, when he was killed in the crash of a Torpedo Bomber which he was piloting at Santa Ana Marine Air Base near San Diego, Calif.

Home on leave in July after 15 months of combat duty, Capt. Nagoda was awaiting reassignment and formation of a new VMTB Squadron of which he was scheduled to be a Senior Officer. While at Santa Ana Marine Air Base, he was an instructor in combat dive and torpedo bombing tactics.

On his first mission over Bougainville, a Jap anti-aircraft bomb burst into the open bomb bay of Capt. Nagoda's plane and severed the gas and oil lines. He flew on to Russell Island, the engine going

dead over the field. Skillful flying enabled him to make an emergency landing.

During his last trip on a shipping patrol near Kavieng last May, his plane was riddled by a heavy barrage of anti-aircraft fire. In addition to the numerous holes which the shells tore in the bomber, he was severely wounded in the arm. Despite his wounds, Capt. Nagoda completed his mission. For this injury he was awarded the Purple Heart on Nov. 10, the National Birthday of the U. S. Marine Corps.

Capt. Nagoda was graduated as a geologist from the U. of Colorado in June 1942. He entered the service in August of that year. He received his Naval Cadet training at Corpus Christi, Texas.

A military funeral was held in South Chicago from St. George's Church on Dec. 23. Burial was in St. Mary's Cemetery.

Capt. Robert Nagoda is survived by his parents John and Evangeline Nagoda. A brother, Dr. Edward Nagoda is a practicing physician at Tucson, Arizona, and his sister, Mrs. Dolores Plunket, who is employed at the American Embassy at San Jose, Costa Rica. He is also the nephew of William F. Kompere, former Supreme Board member of KSKJ, and Ed Kompere, St. Florian Booster, and Mrs. Justine Ursich, wife of Dr. J. Ursich, Supreme Medical Examiner of KSKJ. Surviving him is also an uncle, Dr. Louis F. Kompere of Waukegan, Ill.

JOLIET OFFICE SUPPLY WIN THREE TO TAKE SOLE POSSESSION OF PIN LEAGUE LEAD

Joliet, Ill. — After last Thursday's bowling tilt of the Joliet KSKJ Ladies League, we find the Joliet Office Supply sole leaders of the league as a result of a three way victory over the Gorsich Market. Marge Dolinshek hit the target the steadiest to score a neat 523. Jo Ramuta took top honors for the Markets with 498.

The Zema Drugs upset the Bluth Grocers in two sessions. Mary Salesnik melted down the maples for a 538 series. Dot Zlogar's 451 was high for the losers.

The Avsec Printers took a pair of games from the Tezak Florist. Mayme Umek's 444 topped the Printers' scores. Gen Golobitsch was high for the Tezaks with a 428.

The Peerless Printers came through with two wins from the Papeash Tavern. Much credit for the victory goes to Anne Vertin who turned in games of 215, 146 and 171 for 532. Anne Papeash did best for the losers with a 447.

Ten Pin Chatter
Anne Vertin is a new contributor to the select circle of 500 series bowlers and the 200 honor roll. She boosted her average considerably. . . Nice going, Anne. . . Fanny Gursh carrying an average of 126.22, had her first "turkey" and her highest game of 178. . . Joliet Office Supply set the season's pace for high team series with 544, 632 and 662 for 1838. . . Anne Vertin scored high game

and Mary Salesnik scored high individual series. . . Other high games: Anne Vertin 215 and 171; Marge Dolinshek 199 and 193; Mary Salesnik 175, 178 and 185; Betty Martincich 164 and 185; Jo Ramuta 166 and 182; Mayme Kren 162 and 169; Gen Golobitsch 162; Dot Zlogar 161. Jo Karl 160. Newsy.

Joliet KSKJ Ladies Bowling League Standings

	W.	L.	Pct.
Joliet Off. Sup.	28	17	.622
Avsec Printers	27	18	.600
Papeash Tavern	23	19	.548
Bluth Grocers	23	22	.511
Zema Drugs	23	22	.511
Gorsich Market	22	23	.489
Peerless Prints	19	23	.452
Tezak Florists	12	33	.267

Buy War Bonds and Stamps

USED FAT MAGIC

USED FAT
CONVERTED INTO GLYCERINE
GOES INTO SULFUR DRUGS

OUR PAGE WAR KITCHEN

By **FRANCES JANCER**
1110 Third St.
La Salle, Ill.

Today housewives, men and women, have heard a lot about vitamins — but the only drawback is that they have learned of vitamins through pills and tablets — the easy way to get vitamins into the system.

The best vitamins are those you attain through the food you eat every day. Some may rebel and say, "I cannot eat this and I cannot eat that." When a body refuses to eat a certain food, upon investigation you will find that he does not like it because he has tried it, but because he has never tried it, and given it a fair chance.

Fresh foods contain the accessory food-factors, and are better for the human being than concentrated vitamin tablets, which are only foods and food factors ground and dried into pill form. These necessary food factors have a name, called Vitamins, which was attached to them by Dr. Casimir Funk, who gave these minute factors a thorough study.

At the present time we know the properties of a number of these vitamins. They have been named alphabetically for simplicity, Vitamins A, B1, B2, (or G), C, D, and E. In many instances they have been isolated in pure form and their chemical composition is known with at least approximate accuracy.

Today we shall take into consideration Vitamin A. — This is found in fatty foods, soluble in fats. One thing about vitamin A, it can be stored in the body for future use. You do not have to depend upon a daily intake of this vitamin. It is very good for the eyes, prevents night blindness, is essential for growth, and lack of it causes weakness and inability to resist infections.

Some of the foods rich in vitamin A are as follows: artichokes, bananas, string beans, broccoli, brussels sprouts, butter, cantaloupes, carrots, American cheese, cream cheese, dates, eggs, escarole, kidney, lettuce, liver, whole milk, peppers, dried green peas, prunes, spinach, tomatoes, sweet potatoes.

The following are a few recipes that would be rich in Vitamin A:

Sprouts a la Vitamin

1 qt. of Brussels Sprouts, 1/2 cup chopped carrots, 1/4 cup chopped onion, 1/2 cup chopped, cooked chestnuts, 1/4 cup chopped celery, 1 1/2 cups bouillon, 3 tablespoons butter, salt and pepper, 2 thin slices lemon, cut in quarters.

Cook Brussels Sprouts, uncovered in large amount of boiling salted water 10 to 15 minutes, or until just tender. Drain. Arrange in greased casserole; add vegetables and chestnuts to bouillon and cook 10 minutes; add butter, season to taste, and add lemon. Pour vegetable mixture over sprouts and bake in moderate oven for 30 minutes. Makes 6 portions.

NO PEACE POSSIBLE WHERE GRACE OF GOD IS RESISTED

By Sister Mary Clare, S.N.D. This column is being written on Christmas Eve. Duty kept two of us away from the chapel during the community holy hour at twilight, but we could hear the sisters singing the lovely Christmas Eve hymns, the most poignant of which has the refrain "Oh, let your Savior in." At a distance from the chapel the songs seemed to have a meaning they never had had when we were there

(Note: Vitamin A in sprouts, carrots and butter.)

Banana Waldorf Salad

2 cups diced bananas, 1 cup diced apples, 1 cup diced peaches, 1 cup minced celery, 1/4 cup French dressing, 1/2 cup chopped nuts, lettuce, 1 cup cream mayonnaise.

Combine fruits and celery; marinate in French dressing 10 minutes. Drain off excess dressing, add nuts and serve on crisp lettuce on individual plates. Top with cream Mayonnaise. (Just add a half cup of whipped cream to your regular mayonnaise.)

(Note: Bananas, lettuce and cream mayonnaise are an excellent source of vitamin A, as they are raw, in which you do not lose a part of the vitamin value as you do in cooking. Eat plenty of raw salads.)

Vitamin Prune Pudding

2 cups pitted cooked prunes, 1 cup prune juice, 1/2 cup sugar, 4 tablespoons cornstarch, dash of salt, prune pit kernels, 2 tablespoons lemon juice.

Bring prunes and juice to a boil. Combine sugar, cornstarch, and salt; gradually stir into prune mixture and cook 15 minutes, stirring until thickened, then occasionally. Crack 12 or more pits, chop kernels and add with lemon juice to pudding mixture. Turn into individual molds or large mold and chill thoroughly. Serve with whipped cream or a custard sauce. Makes 4 to 6 portions.

(Note: Prunes are on of the highest sources of vitamin A. Serve them regularly, or as often as you can, in many different ways, so that your family will never tire of them.)

Vitamin Cheese Cake

1/2 cup butter, softened, 1 package of crushed zwieback, 1/2 cup powdered sugar, 4 eggs, beaten, 1 cup sugar, 1/4 teaspoon salt, 1 1/2 teaspoons grated lemon rind, 3 tablespoons lemon juice, 1/2 teaspoon vanilla, 1 cup heavy cream, 1 lb. (2 cups) cottage cheese, 1/4 cup flour.

Spread butter in bottom of 8 inch or 1 1/2 qt. spring mold; add mixture of 1/2 of crushed zwieback and powdered sugar, and press down or pack well. To well-beaten eggs, beat in granulated sugar, salt, lemon rind and juice, and vanilla; stir in cream and mixture of cheese and flour; force thru a fine sieve and beat well; turn into prepared mold and sprinkle remaining zwieback over top. Bake in a very slow oven for 1 hour; then turn off heat and leave cake 1 hour longer in oven. Serve as a dessert. Makes 1 cake that will serve 6 to 8 people.

(Note: The high vitamin A content of eggs, butter, cream and cottage cheese. No need for vitamin pills if you follow a well balanced diet in all the vitamin rich foods.)

Next week: Vitamin B will be analyzed.

with the sisters in the cozy convent chapel.

We two had been chosen to extend hospitality to a visiting college professor who is spending his great talents and his every leisure moment trying to get Catholics to unite in promoting a Christian peace.

"Come let us do something before it is too late. We must act now, while there is yet time. We must spend ourselves now. Let us unite all our forces. The urgency is great."

He uttered none of those words, yet his calm, strong voice conveyed them unmistakably as an undertone when he phoned requesting a conference and apologizing for asking the favor on Christmas Eve. But what more appropriate time to confer on peace! However, the time for the conference passed and we didn't confer. For 90 blocks separated us and the professor could get no transportation.

A country pastor as deeply interested in peace as the college professor wrote us an interesting Christmas letter. He, too, is calm and strong of heart and soul. He, too, let a note of urgency slip into his otherwise cheery letter. His people's financial success is mirrored in his fast dwindling church debt. He ought to be happy about it. But he isn't. He calls it only "relative success."

"Greater problems face all of us," he says, "and they arise chiefly from the resistance to the grace of God on the part of so many. He fears we are in for a lot more punishment unless a great deal more good will is manifested. Indeed, he goes so far as to say that 'a conspiracy against good will is taking its terrible toll.' He says no more. He need not. His warning words apply particularly to the family front where so many wedded couples have joined the prevailing pagan conspiracy against good will. They not only are resisting the grace of God in their own souls but they are depriving the Savior of entranced to countless other souls. There is no peace in their hearts. There is no peace in their empty homes. They won't let the Savior in.

The other day in a blustery snowstorm two of our sisters and a young lady were standing for a long, long time on a safety island awaiting a street car. Some mishap had tied up the traffic. A passing motorist stopped and offered the sisters assistance. But the sisters were going to the heart of the city and the motorist was keeping an appointment out 30th Street. "Well, then, you can give this young lady a lift," said one of the sisters, "for she is going out 30th Street, too." "Sorry, but I won't be able to," said the driver as she stepped on the gas. "I didn't think she would," said the young lady to the sisters. "They never give colored folks a lift." That Catholic driver refused the savior a ride in her car when she refused His colored sister.

And so what matter that the eminent college professor could not negotiate the 90 blocks for the conference on ways to get Catholics to work for peace together. What scheme could he have suggested that would reach the

TREASURY DEPARTMENT INTERNAL REVENUE SERVICE

Cleveland 15, Ohio
REMINDER TO TAXPAYERS
Cleveland, O. — Thomas M. Carey, Collector of Internal Revenue, reminded taxpayers in this district that January 15, 1945, is the deadline for filing original or amended 1944 Declarations of Estimated Tax and for paying installments on previously-filed declarations for 1944.

Nearly all farmers are required to file original 1944 declarations by January 15. Most other taxpayers who were required to file 1944 declarations did so last April, but those who underestimated their tax by 20 per cent should file amended declarations to avoid the penalty for substantial underestimates. January 15, likewise, is the last day for paying all installments due on 1944 declarations.

Mr. Carey also called attention to the new provision of law which permits a taxpayer to file his annual income tax return for 1944 and pay the tax due on the return by January 15, instead of filing or paying 'estimated tax' otherwise due at that time. Taxpayers availing themselves of this special provision will be saved the double duty of filing and paying "estimated tax" on the annual return March 15. March 15 remains the regular deadline for filing the 1944 annual returns and 1945 Declarations of Estimated Tax.

KEEP FOOD PRICES DOWN

Grocers and consumers must cooperate in the battle to keep food prices down. They have a joint responsibility in making ceiling prices work. Consult the official price lists before buying.

Wounded in Germany

Cleveland, O. — Mrs. Anna Gregor, 12620 St. Clair Ave., has been informed by Army officials that her brother, Staff Sergeant John P. Molnar, was wounded in the left arm during tank corps action in Germany Sept. 20.

Sgt. Molnar, 25, whose wife Madeline, lives at the St. Clair address, was employed by the Reliance Electric Co. until his induction Feb. 13, 1942. He was trained at Pine Camp, N. Y. and went overseas last year.

A brother, Pfc. George, is in France.

Brothers Meet in Hawaii

Cleveland, O. — "We were so surprised, we didn't know what to say," said the letter to Mr. and Mrs. Michael Pecyak, 1101 Addison Rd., that told them of the meeting of their sons, Electrician's Mate Andrew, 22, and Pfc. Michael, 33.

This was their first meeting in 28 months, and it took place in Hawaii Dec. 9. Michael, who is with an ordnance unit, wrote, "we talked about home for an hour and a half."

Another brother, Sgt. John, is in California.

Hearts of those who will help pay the church debt but who persistently resist the grace of God? Or who would drive on with a whole seat empty and leave one of God's children standing in a blinding snowstorm just because God had given her colored skin?

The Atlantic Charter, the Teheran conference, the Dumbarton Oaks plan — all the peace plans in the world must fail where good will is lacking and where people obstinately resist the grace of God. Peace on earth must start on the Family Front where Christ introduced it 19 centuries ago.

"Oh, let the Savior in."

JOLIET MEN'S LEAGUE

(Continued from page 7)

Ten Pin Wiggles . . .

Bob Tezak came up with the high series and high game for the nite . . . collected the nightly high game prize . . . was really on . . . with his wide sweeping hook . . . other 200 honor roll members were . . . Rudy Ramuta 210, Ed Carpenter 203, and Al Juric 200 . . . the averages are really taking a licking these days . . . dropping for most of the bowlers . . . the ten pin was nailed down for Tony Buchar . . . the Eagle team (Andy Kludovich, Joe Zalar, Sr., Marty Slack, Rudy Pruss and Bob Tezak) is finally shaking off that early season slump . . . and is hitting on all six . . . a dangerous team now . . . can knock off any team in the league . . . the Tezak Florists have now won eight in a row . . . and most of them by close scores . . . that one pin win of the White Front Liquors over the Eagle Store team was a heart-breaker . . . as was the five pin win of the Tezak Florists over the Avsec Printers . . . Rudy Ramuta's hook was uncontrollable . . . running all over the alley . . . Doc Zalar and Will Kuhar heard the bells ring . . . but they were disastrous . . . the wrong kind . . . the foul line bells . . . Gene Tezak and George Karl can thank their lucky stars that men like Flash, Smiley, Schultz and Anky were around . . . to push them out of the snow banks . . . otherwise they would have been stranded all nite . . . don't forget the bill, boys . . . towing charges, you know, are high these days . . . George Karl believes in the gradual system of declining scores . . . had games of (believe it or not) 177, 176, and 175 . . . one pin drop for each game . . . good going, Gerge . . . George Gasperich better get a new coach . . . Gene evidently hasn't the right teacher's technique . . . the stand-

ings: Tezak Florists . . . 28 20 . 583 Slovenic Coals . . . 27 21 . 563 Avsec Printers . . . 25 23 . 521 Peerless Prints . . . 24 24 . 500 White Fronts . . . 21 27 . 438 The Eagle Store . . . 19 29 . 396

SCORES HOLE-IN-ONE

Waukegan, Ill. — Albin Ogrin, brother of Frank J. Ogrin, former local golf champion, both members of St. Joseph's Society, No. 53 KSKJ, recently scored a hole-in-one while playing in a foursome at the Tallahassee Golf and Country club at Tallahassee, Fla. Albin, well known in local golfing circles, is now in the army. He shot an 85 for the 18-hole round and got his ace on the 135-yard 11th hole at Tallahassee, using a No. 7 iron. The 11th is an elevated green and Ogrin's ball, according to those who witnessed the feat, dropped into the cup on the fly, wedging between the pin and the cup and remaining there.

ANNS RE-ELECT

Bridgeport, O. — At the annual meeting of St. Ann's Society, No. 123, held in December, the same officers were re-elected for 1945. A motion was made to assess each member 50 cents in January to take care of our expenses. All members who send in their dues, please include the 50c when sending in your assessment.

At our January meeting the financial report will be read, so I urge all of you to attend this meeting. Wishing you all happiness in the New Year, Mary Luko, sec'y.

MAY THIS NEW YEAR BRING THE BLESSINGS OF PEACE

It goes without saying that the greatest blessing that the world could receive in this new year would be that of peace. Is there anything that we can do about it? We sincerely believe that there is.

We suggest that all men highly resolve to cultivate a spirit of good will toward their fellowmen. This will involve the burial of national and individual hatreds. Love of neighbor should be the animating force of Christian society, but we have made class hatred the legal currency in all the market places of the world. With it we have purchased history's most expensive and destructive war. We must change our legal tender before it is too late.

Supreme responsibility rests with our highest leaders, but it does not stop there. Charity demands that we correct our leaders when they are at fault. A marked case at point is the recent abberation of the British prime minister. His outbursts in the Greek and Polish matters are body blows at the spirit of good will on earth. They come at a most untimely moment. Unchecked, they would nullify the complete meaning of Christmas and Christian culture.

A resounding rebuke to Winston Churchill by decent people everywhere would start the New Year off in the right direction. It would inaugurate a new era in world affairs in which the voice of the people would be clearly heard.

We hasten to add that wishful thinking alone will not produce world peace. To our thinking and our resolving we must add the precious spirit of prayer. God will not despise a humble and contrite heart. Prayer puts us in our proper places as creatures entirely dependent upon our Creator. If we welcome the New

Year on our knees God will lift us up for He is a merciful Lord. We can have peace in 1945 if we live as Christians for peace is the inheritance of the children of God. — Universe Bulletin.

Killed in France

Cleveland, O. — Missing since action in France on D-Day, Pfc. Joseph Rozman, paratrooper, was killed on June 22, the War Department notified his parents, Mr. and Mrs. Louis Rozman, 866 E. 76 St.

Pfc. Rozman, 33, was the husband of Alma, 2862 E. 64th St., and father of a 2-year-old son Daniel Joseph. A student of St. Vitus Catholic School, he was employed by the National Screw and Manufacturing Co. until his induction in April, 1943. Trained at Camp McCall, N. C., he had been overseas since last January.

A brother, Rudolph, was a pilot in the Yugoslavian Air Force when last heard from six years ago.

"One day," relates a professor, "I gave a pupil a problem in algebra, and although it was comparatively easy, he couldn't do it. 'You ought to be ashamed of yourself,' I remarked. 'At your age George Washington was a surveyor!'"

"The boy looked me straight in the eyes. 'Yes sir, and at your age he was President of the United States!' was the rejoinder."

You cannot carve a statue out of rotten wood, nor can you make a Godly nation out of Godless individuals.

When a boy has a fight, mother says, "Did you get hurt?" Father says, "Did you spoil your clothes?" Brother says, "Did you lick him?"

ST. PAUL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

Chicago, Illinois

AFTER THE CLOSE OF BUSINESS DECEMBER 31, 1944

ASSETS	
First Mortgage Loans	\$4,311,313.81
Loans on Passbooks and Certificates	17,929.42
Other Loans	
Properties Sold on Contract	48,507.86
Real Estate Owned and in Judgment	4,130.39
Investments and Securities	491,500.00
Cash on Hand and in Banks	228,495.84
Office Building and Equipment, less depreciation	20,928.02
Deferred Charges and Other Assets	2,300.23
	\$5,125,105.57

LIABILITIES	
Members' Share Accounts	\$3,964,442.23
Shares Pledged on Mortgage Accounts	
Advances from Federal Home Loan Bank	513,085.00
Borrowed Money	
Loans in Process	67,766.42
Other Liabilities	123,125.86
Specific Reserves	1,187.92
General Reserves	416,031.59
Undivided Profits	39,466.55
	\$5,125,105.57

At this time I wish to thank the Slovenian Public for their support during the past year, to have our Association increase to over 5 million dollars, and we invite you to start an account, as we are paying a dividend of 3 per cent per annum and your account is insured up to \$5000.00.

For further information write:

Adv. **Frank P. Kosmach, Secretary.**

